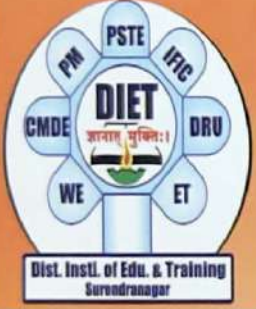

ગુજરાત શૈક્ષણિક સંશોધન અને તાલીમ પરિષદ ગાંધીનગર
અને આઈ.આઈ.આઈ.એમ. અમદાવાદ પ્રેરિત
જીલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવન સુરેન્દ્રનગર આયોજિત
જીલ્લા કક્ષાનો

એજ્યુકેશનલ ઈનોવેશન ફેર

નવાચાર

શ્રી સી. ટી. ટુંડિયા

પ્રાચાર્ય

જીલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવન,
સુરેન્દ્રનગર

ડૉ. ટી. એસ. બેષી

નિયામક
જીસીઈઆરટી
ગાંધીનગર.

સંપાદન

ડૉ. પંકજ આઈ. પરમાર

સિનિયર લેકચરર અને કિસ્ટ્રીક્ટ ઈનોવેશન સેલ કો.ઓ.
જીલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવન,
સુરેન્દ્રનગર.

તારીખ : 28-29 જાન્યુઆરી, 2016

વિદ્યાવિનિયોગાદિકાસ
IIM
AHMEDABAD

ગુજરાત શૈક્ષણિક સંશોધન અને તાલીમ પરિષદ ગાંધીનગર
અને આઈ.આઈ.આઈ.એમ. અમદાવાદ પ્રેરિત
જીલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવન સુરેન્દ્રનગર આયોજિત
જીલ્લા કક્ષાનો

એજ્યુકેશનલ ઇનોવેશન ફેર

નવાચાર

પ્રેરણા

શ્રી સી. ટી. ટુંડિયા
પ્રાચાર્ય
જીલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવન,
સુરેન્દ્રનગર

ડૉ. ટી. એસ. જોષી
નિયામક
જીસીઈઆરટી
ગાંધીનગર.

સંપાદન

ડૉ. પંકજ આઈ. પરમાર
સિનિયર લેકચરર અને ડિસ્ટ્રીક્ટ ઇનોવેશન સેલ કો.ઓ.
જીલ્લા શિક્ષણ અને

તારીખ : 28-29 જાન્યુઆરી, 2016

વિદ્યા વિનિયોગાદિકાસ
IIIM
AHMEDABAD

સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક ક્ષેત્રોમાં સુધારા અને વિકાસ માટેના પ્રયત્નો
અને આવા કાર્યોમાં સહયોગી થવાનો આશય રાખીને
આવા કાર્યોમાં સહયોગી થવાનો આશય રાખીને
મોંઘરો મુકીને

સહયોગી થવાનો આશય રાખીને

સહયોગી થવાનો આશય રાખીને

સહયોગી થવાનો આશય રાખીને

સહયોગી થવાનો આશય રાખીને

સહયોગ

શ્રી હરેશ બી. ગુર્જર
ખમીસલા પ્રા. શાળા
વટવાણ

શ્રી નીલેશ જી. ગજજર
નળિયા પ્રા. શાળા
મુળી

શ્રી મનીશ ઝેડ. કમ્બેળીયા
દૂધરેજ શાળા નં. ૨
વટવાણ

શ્રી ગોવિંદભાઈ
એસ. કુકડિયા
શાળા શા. નં. ૧૭
વટવાણ

સારસ્વત ભાઈઓ-બહેનો,

નવાચારથી નવતર તરફ...

ગુજરાત રાજ્યની પ્રાથમિક શાળાઓમાં અનેકાનેક નવતર પ્રયોગો થઈ રહ્યાં છે. શિક્ષણ વિભાગ - ગુજરાત સરકાર અને ગુજરાત શૈક્ષણિક સંશોધન અને તાલીમ પરિષદ - ગાંધીનગર દ્વારા એન નવા અભિગમથી આપણે શિક્ષકના કામને બીરદાવવા માટેનો એક પ્રયત્ન એટલે 'Innovation Fair' (પ્રથમ) યોજી રહ્યા છીએ.

સમગ્ર રાજ્યમાં નવતર પ્રયોગો કરવા માટેનું એક યોગ્ય વાતાવરણ ઊભું કરવા માટે રાજ્યના તમામ જિલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવનોમાં 'ઈનોવેશન સેલ'ની રચના કરવામાં આવી છે. જુદા જુદા જિલ્લાઓમાં નવતર પ્રયોગોના વિકાસ માટે કામ કરવાના ઉદ્દેશથી ગુજરાત શૈક્ષણિક નવીનીકરણ આયોગ (GEIC), ગુજરાત શૈક્ષણિક સંશોધન અને તાલીમ પરિષદ (GCERT) અને આઈ.આઈ.એમ. (IIM) અમદાવાદના સંયુક્ત ઉપક્રમે એક કાર્યક્રમની શરૂઆત કરવામાં આવી છે.

આપણો જિલ્લો વિવિધ ભૌગોલિક, સામાજિક અને શૈક્ષણિક પરિસ્થિતિઓ ધરાવે છે. ક્યાંક ઊંડાણમાં બેઠેલો શિક્ષક શાળાના વર્ગખંડમાં એક એવું કામ કરે છે કે જેને ઉજાગર કરવાથી સમગ્ર જિલ્લામાં અને રાજ્યમાં તે નવતર પ્રયોગો પહોંચાડવા માટેનો એક પ્રયાસ એટલે આ ઈનોવેશન ફેર. જે શિક્ષકો નવાચારને અપનાવીને નવતર પ્રયોગો તરફ કામ કરીને શિક્ષણની ગુવવત્તા સુધારવાનું જે ભગીરથ કાર્ય કરે છે તેને વંદન કરવા માટે, નવાજિશ કરવા માટે અને તેના કામને પ્રોત્સાહીત કરવા માટેનો આ કાર્યક્રમ છે.

જિલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવન - સુરેન્દ્રનગર દ્વારા એક 'ઈનોવેશન સેલ'ની રચના કરવામાં આવી છે. જેના કન્વીનર તરીકે આઈ.એફ.આઈ.સી. શાખના સિનિયર લેકચરર અને District Innovation Co.ordinator ડા.પંકજ પરમાર સફળ કામગીરી કરી રહ્યા છે, તેમને બીરદાવું છું. આપણાં જિલ્લાના પચાસેક શિક્ષકોએ જે 'નવાચાર'ને અપનાવેલ છે તેનું ડાક્યુમેન્ટેશન આપની સમક્ષ 'નવાચાર'નો દસ્તાવેજ તરીકે પ્રગટ થઈ રહ્યું છે ત્યારે શુભકાનાઓ.

'નવાચાર' દસ્તાવેજ અનેક શિક્ષકોને માટે પ્રેરણારૂપ બની રહેશે તેવી શ્રદ્ધા છે. નવાચારનું જ્યાં કામ થઈ રહ્યું છે તે તમામ શાળાઓ, તેના વર્ગખંડો અને શિક્ષકો શિક્ષકો માટે તીર્થયાત્રા બની રહે તેવી શ્રદ્ધામૂકી વિરમું છું.

નવાચારમાં નવતર પ્રયોગો કરી રહેલા સૌ શિક્ષકોને વંદન...

આપનો વિશ્વાસુ,

સી.ટી.ટુંડિયા

પ્રાચાર્ય

જિલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવન

સુરેન્દ્રનગર

વર્ગખંડથી વિદ્યાર્થી સુધી .....

વર્ગખંડમાં શિક્ષકો સ્થાનિક પરિસ્થિતિ અનુસાર અવનવી યુક્તિ પ્રયુક્તિનો ઉપયોગ કરી શૈક્ષણિક કાર્ય કરી રહ્યા - અને શિક્ષણ કાર્યને રસપ્રદ બનાવી રહ્યા છે આ નવતર કાર્યની નોંધ થઈ શકે. છે તેમજ અન્ય કલસ્ટર જીલ્લા , તાલુકા, અને રાજ્યમાં જે તે પરિસ્થિતિ મુજબ તે સમસ્યા નિરાકરણ કે નવતર પ્રયુક્તિનો ઉપયોગ કરી શકે તે હેતુથી વર્ષ .એમ. આઈ.ના વાયબ્રન્ટ સમિટમાં આઈ ૨૦૧૩, અમદાવાદ ગુજરાત શૈક્ષણિક સંશોધન અને તાલીમ ,)પરિષદ GCERT ગાંધીનગર અને ગુજરાત શૈક્ષણિક- (નવીનીકરણ આયોગના સંયુક્ત ઉપક્રમે નવતર કાર્ય કરતાં શિક્ષકોને શોધવાનું શરૂ કર્યું તે માટે દરેક જીલ્લા કક્ષાએ જીલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવન) DIETમાં એક ઇનોવેશન (જેના થકી સરકારી પ્રાથમિક શાળામાં શિક્ષણ કાર્યમાં આવતી નાની નાની સમસ્યાનું . સેલની શરૂઆત કરવામાં આવી નિરાકરણ કરતાં શિક્ષકો સુધી પહોંચી શકાયું શિક્ષણમાં રસ લેતા , સતત હાજરી રહે, જેમાં બાળકો નિયમિત બને. મૂલ્ય શિક્ષણ હસ્તાંતરિત થાય તેમજ , સરળતાથી વિવિધ વિષયો શીખી શકે, સમયસર શાળામાં આવતાં થાય, થાય પ્રવૃત્તિ દ્વારા અને પ્રોજેક્ટ દ્વારા શીખી શકે તેવા ઘ, ક્રિયા દ્વારા નવતર પ્રયોગ શાળામાં થતાં જોવા મળ્યાં જેમાંથી પચાસ નવાચારનો દસ્તાવેજ આપની સમક્ષ મુક્તા આનંદની લાગણી અનુભવીએ છીએ.

ઇનોવેશન શું છે ?

અધ્યાયન નવતર પ્રયોગ એક એવી પ્રક્રિયા છે જે . અધ્યાપન પ્રક્રિયા માટે જરૂરી સામગ્રી કે વાતાવરણનું નિર્માણ - બાળકોના અભ્યાસને પ્રભાવિત કરે આ માટેની કોઈ પ્રવૃત્તિ કે પદ્ધતિને આપણે નવતર પ્રયોગ તરીકે ઓળખીશું . અધ્યાયન ચકાસણી માટેનું મૂલ્યાંકન તેમજ કોઈ એવી રીત ઘટના કે , તેની સમજ અને અર્થગ્રહણ, અધ્યાપન પ્રક્રિયા - પ્રક્રિયાથી શિક્ષણમાં સમુદાયની સહભાગીદારીતા વધે અને તેનું ચોક્કસ પરિણામ મળે તેને નવતર પ્રયોગ તરીકે સ્વીકારીશું.

નવતર પ્રયોગના કેવા પ્રકાર હોઈ શકે ?

વર્ગખંડની અંદર હાથ ધરાયેલ કઠિનબિંદુ સરળ રીતે , જેવી કે વિવિધ વિષયોની શૈક્ષણિક ઉપલબ્ધિ સંદર્ભે.....

વિદ્ય, શીખવા શીખવવા માટેની સરળ રીત, સહાયક સામગ્રીનું નિર્માણ, સમજાવવા માટેની પ્રવૃત્તિાર્થીના સર્વાંગી વિકાસ માટે જરૂરી પ્રક્રિયા .

વર્ગખંડ બહારની પ્રવૃત્તિબાળકોના નામાંકરણ , બાળક કે શાળાના વિકાસમાં વાલીઓની સહભાગીદારીતા..... જેમ કે... , વિશેષ જરૂરિયાત ધરાવતા બાળકો માટે ઉપયોગી હોય, અને સ્થાયીકરણમાં મદદરૂપ હોય RTE એક્ટના હેતુઓ પુરા કરવામાં મદદરૂપ થતું હોઈ શકે .

આપના નવતર પ્રયોગને લખવા માટે .....

સમસ્યા કે જરૂરિયાતનું વર્ણન, પ્રેરણા આપનાર વ્યક્તિ કે પ્રસંગ, પ્રક્રિયાનો વિકાસ અને લીધેલ પગલા, વિચારના અમલ માટેની તબક્કાવાર માહિતી, પ્રયોગકાર્ય અને તેના અસરકારક મુક્યાંકન માટેની વિગત, મળેલ પરિણામ પ્રયોગ કે વિચારની વર્તમાન પરિસ્થિતિ અને તેમાં કરેલ ફેરફારની વિગત

આપનું ઇનોવેશન ડાયેટ અને આઈએમમાં ફોર્મ ભરી સબમીટ કરી શકાશે તેમજ નીચેની લીંક ઉપર .આઈ.

[http ઓનલાઈન સબમીટ કરી શકાશે://www.teachersastractransformers.org/innovationcell/snagar](http://www.teachersastractransformers.org/innovationcell/snagar)

ડૉ પરમાર. પંકજ આઈ.

સિનીયર લેકચરર અને જીલ્લા ઇનોવેશન કો.ઓ.,

જિલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવન,

સુરેન્દ્રનગર

ક્રમ	શિક્ષકશ્રીનું નામ	શાળાનું નામ	મોબાઈલ નંબર
૧	શ્રી પ્રવીણકુમાર વી. અમ્બારીયા	શ્રી રાજપર પ્રાથમિક શાળા, તા. ધ્રાંગધ્રા	98 797 84033
૨	અશોકભાઈ એન.. પરમાર	કટારીયા પ્રાથમિક શાળા,લીમડી	૯૪૦૮૧૭૦૬૭૪
૩	બળવંતભાઈ ગોરધનભાઈ કાલીયા	વીર સહીદ ડી ડી ચૌહાણ પ્રાથમિક શાળા,ટીકર ,મુળી	૭૪૦૫૪૬૫૮૭૫
૪	ભગોરા નિલેશભાઈ કાંતિભાઈ	નવાગામ પ્રાથમિક શાળા,ચોટીલા	૯૪૨૭૦૮૮૦૧૧
૫	શ્રી ભરતભાઈ નરશીભાઈ દેવૈયા	કરણસિંહજી મિડલ સ્કૂલ નંબર-૩,લખતર	98 252 98/97
૬	રાહોડ ભુરાભાઈ ધનાભાઈ	વાવડી, પ્રાથમિક શાળા,ચોટીલા	૯૮૭૯૦૭૪૬૪૦
૭	ડાભી જાદવભાઈ ભગવાનભાઈ	સોન્ઠા પ્રાથમિક શાળા,યુડા	૯૪૨૮૬૦૫૧૫૭
૮	ડેડાસણીયા મગનલાલ જી.	ડેરવાલા પે.સે.,લખતર	૯૭૨૪૫૯૭૯૪૮
૯	દિનેશકુમાર રાજાભાઈ રાહોડ	ચમારજ પે.સે.,વઢવાણ	87 580 058107
૧૦	ડૉ. દીપકકુમાર આર. મહેતા	જેપર પ્રાથમિક શાળા,યુડા	98 987 31936
૧૧	ડૉ. ગોપીબેન એચ. શાહ	ભડિયાદ પ્રાથમિક શાળા, વઢવાણ	૯૪૨૯૦૫૧૫૬૧
૧૨	હરીશ ડી. પ્રજાપતિ	સડલા પ્રાથમિક શાળા, પાટડી	૯૮૨૫૫૮૦૭૭૭
૧૩	જૈમીનીબેન એમ. પટેલ	કળમ પ્રાથમિક શાળા, લખતર	૮૧૫૫૮૨૦૯૬૧
૧૪	મહિપાલસિંહ એસ. જેતાવત	ટીડાણા પ્રાથમિક શાળા, મુળી	૯૭૧૪૨૧૨૪૭૪
૧૫	અશ્વિનકુમાર બી. પટેલ	ભરાડા પે.સે. શાળા, ધ્રાંગધ્રા	૯૪૨૭૬૬૫૮૭૨
૧૬	મીરાબેન પી. ચૌહાણ	રાજપર કન્યા પ્રાથમિક શાળા, વઢવાણ	૯૯૦૪૬૦૧૧૦૮
૧૭	ધ્વનીબેન એ.મેઢા	કુકડા પ્રાથમિક શાળા,મુળી	૯૪૦૮૮૮૯૮૨૬
૧૮	ગૌતમ કુમાર એમ.પંડ્યા	ઝોબાળા કન્યા શાળા,યુડા	૮૪૦૧૭૨૦૧૪૩
૧૯	પ્રવિણચંદ્ર એન.સાનુંનીયા	કારેલા પ્રાથમિક શાળા,લખતર	૯૯૭૯૮૭૭૧૧૮
૨૦	રમાબેન કે.પાણકૂટા	પે.સે.શાળા નંબર ૩,થાનગઢ	૯૫૧૦૦૫૦૦૯૨
૨૧	ઋષભ બી. શાહ	ચોરવીરા-થાન પે.સે.શાળા,સાયલા	૯૦૧૬૬૪૨૬૫૬
૨૨	કરસનભાઈ ડી.શાક્ય	દોલતપર પ્રાથમિક શાળા,લીમડી	૯૯૨૪૧૮૭૩૨૧
૨૩	તુષારકુમાર એ.પંચાલ	ઉમાપુર પ્રાથમિક શાળા,સાયલા	૯૯૭૯૮૭૭૧૧૮
૨૪	જયાબેન કે.વેગડા	પાંજવાળી સીમશાળા,ચોટીલા	૯૪૦૮૩૬૦૭૭૩
૨૫	ગોવિંદભાઈ એસ.કુકડિયા	રામકૃષ્ણ પ્રાથમિક શાળા-૧૭,સુરેન્દ્રનગર	૯૪૨૬૪૨૧૦૩૩
૨૬	આશાબેન એમ.ઘોસીયા	ધારૈઇ પ્રાથમિક શાળા-૧,ચોટીલા	૯૯૨૪૯૦૨૬૩૫
૨૭	ધનશ્યામભાઈ એમ. અગોલા	વરસાણી પ્રાથમિક શાળા,લખતર	99987 03769
૨૮	હિતેશ જે.ચાવડા	ઉચ્ચ પ્રાથમિક શાળા-૧૩,થાનગઢ	૯૯૦૪૪૮૪૩૩૬
૨૯	જગદીશભાઈ કે.વાળા	રાઈ પ્રાથમિક શાળા,વઢવાણ	૯૮૨૪૮૧૫૨૧૦
૩૦	કનૈયાલાલ એન.પટેલ	પોરડા પ્રાથમિક શાળા,પાટડી	૯૮૨૪૨૦૮૯૩૨
૩૧	લાલજીભાઈ બી.પંચાલ	હાથીપુરા પ્રાથમિક શાળા,પાટડી	૯૪૨૭૩૨૩૦૪૬
૩૨	મુકેશભાઈ સી.મકવાણા	પે.સે.હડાળા ભાલ,લીમડી	૯૯૯૮૮૫૭૭૭૦
૩૩	ભાવનાબેન એ.મેઢા	આર.એ.મણિયાર પ્રાથમિક શાળા-૧, રતનપર	૯૪૨૮૫૭૧૩૦૦

૩૪	ચેતનભાઈ એચ .ચૌહાણ	પીપળીયા -ઢોરાં પ્રાથમિક શાળા,ચોટીલા	૯૦૩૩૩૨૬૯૭૯
૩૫	દુદાભાઈ વણાભાઈ આલ	ઝીંઝુવાડા પ્રાથમિક શાળા,પાટડી	૯૪૨૭૫૫૦૬૬૭
૩૬	ધનેશ ડી.શેઠ	વિરેન્દ્રગઢ પ્રાથમિક શાળા,ધાંગધા	૯૭૧૪૭૨૪૩૦૦
૩૭	ડૉ .ભરતકુમાર એન.નિમાવત	જસાપર પ્રાથમિક શાળા,ચોટીલા	૯૮૨૫૨૩૩૪૨૧
૩૮	રાહુલ આર.ભરવાડ	ભથાણ પ્રાથમિક શાળા,લીમડી	૮૧૪૦૫૯૫૪૩૭
૩૯	અજીતભાઈ એસ .ચાવડા	સોમાસર પ્રાથમિક શાળા,મુળી	૯૬૬૨૨૯૭૨૯૮
૪૦	ઠાકરસીભાઈ બી.ગાબુ	ચુડા શાળા નંબર -૩	૯૮૨૫૦૦૫૨૧૧
૪૧	ધારાબેન આઈ .કાલરીયા	ઝુપડા પ્રાથમિક શાળા,ચોટીલા	૯૪૨૮૩૪૪૦૮૭
૪૨	નીલેશભાઈ જી .ગજ્જર	નળિયા પ્રાથમિક શાળા,મુળી	૯૯૮૧૯૬૫૨૬૧
૪૩	નીતિનભાઈ એ.પરમાર	કન્યાશાળા - નાગનેશ ,ચુડા .	૯૯૭૯૮૭૨૮૧૪
૪૪	અલ્પાબેન પી .સિંઘવ	કાનપુર પ્રાથમિક શાળા,સાયલા	૮૭૫૮૮૦૧૧૧૦
૪૫	વિજયભાઈ જી .સોલંકી	ફૂલગ્રામ પ્રાથમિક શાળા,વઢવાણ	૯૯૨૫૯૯૯૦૮૮
૪૬	જયસુખભાઈ જે.જોધાણી	યામુંડાનગર પ્રાથમિક શાળા,ચોટીલા	૯૮૨૫૫૭૯૨૫૪
૪૭	ધનશ્યામભાઈ એમ.સોલંકી	ટોકરાળા પ્રાથમિક શાળા,લીમડી	૯૦૩૩૭૬૧૮૪૦
૪૮	રણજીતસિંહ જે.રાઠોડ	વેળાવઢર પ્રાથમિક શાળા,વઢવાણ	૯૮૨૫૭૬૬૩૪૯
૪૯	નિશાબેન એસ.ભટ્ટે	ઝીંઝુડા પ્રાથમિક શાળા,ચોટીલા	૯૮૨૫૪૬૪૭૪૨
૫૦	જીવણભાઈ બી.વાઘેલા	શિયાણી પ્રાથમિક શાળા-૩ ,લીમડી.	

ઇનોવેશનનું નામ :- શાળાનું ભાવાવરણ - વૃક્ષો થકી
 શિક્ષકશ્રીનું નામ :- શ્રી પ્રવીણકુમાર વી. અમ્બારીયા
 મોબઇલ નંબર :- 98 797 84033
 E mail address :- pvambariya1945@gmail.com
 શાળાનું નામ :- શ્રી રાજપર પ્રાથમિક શાળા, તા. ધાંગધા

હેતુઓ :- વિદ્યાર્થીઓને શાળામાં રહેવું ગમે તેવું મનમોહક રમણીય વાતાવરણનું નિર્માણ
 સાધન સામગ્રી :- બાગાયતીકામ માટે ઉપયોગમાં આવી શકે તેવા ઓજારો જેવા કે ત્રિકમ, પાવડો, કોદાંળી, બકડિયા તથા ખાતર વગેરે.

કાર્ય પદ્ધતિ:-

સૌ પ્રથમ ૬ થી ૮ ના બાળકોની સાથે વૃક્ષોના મહત્વ અને શાળામાં વૃક્ષોની જરૂરિયાત વિષે ચર્ચા કરી. વૃક્ષારોપણ માટે બાળકોને પ્રોત્સાહિત કરી તેનું આયોજન કર્યું.

વન વિભાગના કર્મચારી સાથે વૃક્ષારોપણની વાત કરી. શાળામાં તથા ગામમાં પણ વૃક્ષોના રોપાનું વિતરણ થાય તે માટેનો કાર્યક્રમ ઘડી કાઢ્યો. બાળકો તથા શિક્ષકોના સહકાર થકી વૃક્ષારોપણ માટેની પૂર્વતૈયારી જેવીકે જમીન સમતલ કરવામાં આવી. ખાડા કર્યા તથા છંટો દ્વારા રક્ષણ માટે દીવાલ કરી. નિયત કરેલ સમયે બાળકો તથા શિક્ષકો વનવિભાગના કર્મચારીઓના સહિયારા પ્રયત્નથી ૨૦૦ જેટલા વૃક્ષોનું વાવેતર શાળામાં કરવામાં આવ્યું. ૩૦૦ જેટલા રોપા બાળકોને ઘેર વાવવા માટે આપ્યા. દરેક વૃક્ષને ઉછેરવાની જવાબદારી માટે એક ભાઈ અને એક બહેનને વૃક્ષ દત્તક આપવામાં આવ્યા. જેથી વૃક્ષારોપણ તથા તેની જાળવણીની સાથે સાથે જેન્ડર બાયસને પણ દૂર કરવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો.

પીવાના પાણીની ટાંકીના વેડફતા પાણીને આ વૃક્ષોના સીંચનમાં ઉપયોગી બનાવ્યું. વેસ્ટ પાણીનો સફુપયોગ કર્યો.

બાળકોના ઉત્સાહ તથા અથાગ મહેનત થકી આજે અગાઉની વૃક્ષો વગરની શાળામાં ૧૨૫ થી વધારે નાના મોટા વૃક્ષો શાળાની શોભામાં અભિવૃદ્ધિ કરી શાળાના વાતાવરણને રમણીય બનાવી રહ્યું છે.

ઉપયોગીતા:-

- ❖ શાળાના ભાવાવરણમાં મનમોહક રમણીય વાતાવરણનું નિર્માણ થયું.
- ❖ બાળકોનો વૃક્ષો પ્રત્યેનો લગાવ વધ્યો અને વૃક્ષપ્રેમી બન્યા.
- ❖ વિશ્રાંતિ સમયમાં બાળકોને મેદાનમાં ગમે તેવું વાતાવરણનું સર્જન થયું.
- ❖ વૃક્ષોના મહત્વને બાળકો જાણતા થયા. વૃક્ષોના ઔષધીય ઉપયોગો- ઉપયોગિતાથી માહિતગાર થઈ જરૂર પડ્યે પોતે અથવા પોતાના કુટુંબના સદસ્યો માટે ઉપયોગ કરતા થયા.
- ❖ વિવિધ વિષય શિક્ષકો અધ્યયન સમયે પ્રવૃત્તિ સાથે યોગ્ય એકમ સાથે અનુબંધ સાધી સંસાધન તરીકે આ વૃક્ષોનો ઉપયોગ કરતા થયા.
- ❖ નકામાં પાણીનો સફુપયોગ કઈ રીતે કરી શકાય તેનું જ્ઞાન વિદ્યાર્થીઓએ મેળવ્યું.
- ❖ બાળકોએ પોતે વાવેલા વૃક્ષોની માવજત તથા જાળવણી કરતા થયા.

ઇનોવેશનનું નામ :- વિવિધ સર્જનાત્મક પ્રવૃત્તિઓ

શિક્ષકનું નામ :- અશોકભાઈ એન.. પરમાર

મો. નં. :- ૯૪૦૮૧૭૦૬૭૪

શાળા નું નામ :- શ્રી કટારીયા પ્રાથમિક શાળા, તા:- લીંબડી, જિ. સુરેન્દ્રનગર

હેતુઓ :- ૧. બાળકોમાં રહેલી વિવિધ સર્જનાત્મક શક્તિઓ અને કલા કૌશલ્યોનો વિકાસ થાય.

૨. શાળામાં અનિયમિત રહેતા બાળકો શાળામાં રસ લેતા થાય.

સાધન સામગ્રી :- કાર્ડ શીટ, ગુંદર, પેન, પેન્સિલ, સ્કેચપેન, લાકડાનો છોલ, રેતી વગેરે.

કાર્ય પદ્ધતી :-

સૌ પ્રથમ બાળકોને કાર્ડ શીટ આપી તેમને પસંદ હોય તેવી વિવિધ ડિઝાઇનો અને આકૃતિઓ દોરવા જણાવવું. ત્યાર બાદ દોરેલ ડિઝાઇન અથવા આકૃતિમાં ગુંદર લગાવવો અને તેના પર લાકડાનો છોલ અથવા રેતીનો છંટકાવ કરવો આથી ગુંદર લગાડેલ જગ્યાઓ તે ચોટી જશે ડિઝાઇન અથવા આકૃતિ સુંદર રીતે ઉપસી આવશે.

ઉપયોગિતા પરિણામ :-

આ રીતની વિવિધ સર્જનાત્મક પ્રવૃત્તિઓ દ્વારા બાળકોમાં વિવિધ કલા કૌશલ્યોનો વિકાસ થતો જોવા મળ્યો. સતત અનિયમિત રહેતા બાળકો પણ શાળામાં રસ લેતા થયા અને અનિયમિતતાનું પ્રમાણ ઘટતું જોવા મળ્યું.

ઇનોવેશનનું નામ :- ચાલો વાંચતા શીખીએ

શિક્ષકશ્રી નું નામ :- બળવંતભાઈ ગોરધનભાઈ કાલીયા

સંપર્ક નંબર :- ૭૪૦૫૪૬૫૮૭૫

ઈ મેઈલ :- balvant.kaliya8@gmail.com

શાળાનું નામ :- વીર શહીદ ડી.ડી ચૌહાણ પે સેન્ટર શાળા,ટીકર (પરમાર) તા.મુળી જિ.સુરેન્દ્રનગર

હેતુઓ :-

- ❖ બાળકોને ચિત્રોની મદદથી ઝડપથી અને સરળતાથી વાંચતા શીખવી શકાય.
- ❖ શાળામાં અનિયમિત બાળકોની વાચન ક્ષમતામાં ઝડપથી વધારો કરી તેમને મેઈન સ્ટ્રીમ સાથે જોડી શકાય છે.
- ❖ હોશિયાર બાળકો માટે પુસ્તક વાચન સામગ્રીની પૂર્તતા કરી શકાય.

સાધન સામગ્રી :-

- ❖ પગલું ૧ થી ૧૦ સુધીના ચિત્રો, શબ્દોના કાર્ડ.
- ❖ માત્રાઓની નિશાનીને ધ્યાનમાં રાખી બનાવેલ કાર્ડ.
- ❖ વાંચન વિકાસ માટેના કાર્ડ.

કાર્ય પદ્ધતિ :-

- ❖ વિદ્યાર્થીઓને ક્રમશઃ પગલું ૧ થી ૧૦ ના કાર્ડ વાંચવા માટે આપવા. જે પગલું આવડી જાય તેની નોંધ પ્રગતિ રજીસ્ટરમાં કરવી.
- ❖ નિશાની ઓળખવામાં ભૂલ કરતા હોય તેવા વિદ્યાર્થીઓને માત્રાની નિશાની વાળા કાર્ડ આપવા.
- ❖ વાંચન વિકાસના કાર્ડની મદદથી પુસ્તક વાંચનનો મહાવરો કરાવવો.

ઉપયોગીતા :-

- ❖ વિદ્યાર્થીઓમાં વાચન પ્રત્યેનો રસ વધ્યો છે.
- ❖ ચિત્રોની મદદથી ઝડપથી અને સરળતાથી વાંચતા શીખે છે. વાંચેલું વધારે દ્રઢ થયું છે.
- ❖ શાળામાં અનિયમિત બાળકો, સ્લોલર્નર બાળકોને વાંચતા શીખવા આ કાર્ડ ખૂબ ઉપયોગી બન્યા છે.
- ❖ વિદ્યાર્થીઓના શબ્દ ભંડોળમાં નોંધપાત્ર વૃદ્ધિ થઈ છે.

ઇનોવેશનનું નામ :- કુદરતી સ્રોત (પાણી) નો સંગ્રહ (ભૂગર્ભ જળ સંચય)

શિક્ષકશ્રીનું નામ :- ભગોરા નિલેશભાઈ કાંતિભાઈ

સંપર્ક નંબર :- ૯૪૨૭૦૮૮૦૧૧, ૯૫૧૦૫૫૫૫૪૫

ઇમેલ આઇડી :- nil.bhagora@gmail.com

શાળાનું નામ :- શ્રી નવાગામ પ્રા.શાળા(ઓ), તા.ચોટીલા

હેતુ :- કુદરતી સ્રોત (પાણી) નો સંગ્રહ (ભૂગર્ભ જળ સંચય)

સાધન સામગ્રી :- જરૂરિયાત મુજબ પીવીસી પાઇપ, વાલ્વ, ટી,એલ.જોઇન્ટ, સોલ્યુશન.

કાર્ય પદ્ધતિ :-

સૌ પ્રથમ ધાબાના પાણીના નિકાલ વાળા પીવીસી પાઇપ સાથે તેટલા જ માપનું વાંકીયુ (L) લગાવી પીવીસી પાઇપનું જોડાણ કરી તે પાઇપને નીચે ઉતારવો. જમીનથી ઉંચે પીવીસી પાઇપ અને મોટર પંપની લાઇનના માપનું રેડ્યુસરથી જોડાણ કરો. રેડ્યુસરની અંદર અથવા તો તેના ઉપર ના ભાગે ગળણી રાખો. જેથી કોઇપણ પ્રકારનો કચરો મોટર પંપમા જાય નહીં. તેનાથી થોડા નીચેના ભાગે એક વાલ્વ મૂકો. વાલ્વના ઉપરના ભાગે શરૂઆતના ગંદા પાણીના નિકાલ માટે ટી લાગાવી ૧૫ સેમી માપનો પાઇપ લગાવો. જેને આંટાવાળું ઢાંકણ લગાવો. તેથી જરૂરિયાત મુજબ ખોલ બંધ કરી શકાય.

જે મોટર પંપની પાઇપલાઇન દ્વારા આપણે પાણી ભરીએ છીએ તે જ પાઇપલાઇન સાથે ધાબાના પાણીની લાઇન સાથે જોડાણ કરીને વરસાદી પાણીને સીધું જ ભૂગર્ભમા સંગ્રહિત કરી શકાય. આમ કરવાથી બોરવેલનું ધોવાણ થતું નથી અને મોટર પંપ મારફતે રોટરવાળા ભાગેથી પાણી ભૂગર્ભમા સંગ્રહિત થાય છે. આવી રીતે આપણે ભૂગર્ભ જળ સંચય કરીને તેનો ફરીથી ઉપયોગ કરી શકીએ છીએ.

ઉપયોગિતા :-

ઘર, શાળાઓ, કોલેજો, સરકારી કચેરીઓ વગેરે જગ્યાએ કરેલા બોરવેલમા કુદરતી સ્રોતનો સંગ્રહ કરી, તેનો ઉપયોગ કરી શક્યા અને પાણીની સમસ્યાને નિવારી શક્યા.

ઇનોવેશનનું નામ :- મને ગમતું મારું પુસ્તકાલય
 શિક્ષકશ્રીનું નામ :- શ્રી ભરતભાઈ નરશીભાઈ દેવૈયા
 મોબાઈલ નંબર :- 98 252 98797
 E mail address :- bharatdevaiya51@gmail.com
 શાળાનું નામ :- શ્રી કરણસિંહજી મિડલ સ્કુલ - 3, લખતર
 હેતુઓ :- વિદ્યાર્થીઓમાં પુસ્તક પ્રેમ જાગે અને વાંચન શોખ કેળવાય.
 સાધન સામગ્રી :- પુસ્તકો, તિજોરી, ઇસ્યુ-બુક, માર્કર પેન, નોંધપોથી, બોલપેનો.

કાર્ય પદ્ધતિ:-

ત્રણેક વર્ષ પહેલા ભાષા શિક્ષક તરીકે આ શાળામાં આવ્યો ત્યારે બાળકો પુસ્તક વાંચનથી તદ્દન વિમુખ હતા. વળી પુસ્તકાલયના પુસ્તકો પણ અસ્ત-વ્યસ્ત પડ્યા હતા. આથી મારો પુસ્તકપ્રેમી આત્મા કઈક નવસર્જન કરવા અધીરો બન્યો.

મેં બાળકોની મદદથી મારા "ભાષા ભવન"ના વર્ગમાં બે કાચની તિજોરીઓમાં સુંદર રીતે પુસ્તકોની ગોઠવણ કરી. દરેક પુસ્તકને અલગથી અનુક્રમ નંબર આપી સાઈઝ પ્રમાણે અને વિભાગ પ્રમાણે ગોઠવ્યા. કોઈ પણ પુસ્તક શોધવા માટે સુંદર પુસ્તક સૂચી પણ તૈયાર કરવામાં આવી. આ કાર્ય બારેક દિવસ ચાલ્યું. સુંદર સજાવટવાળું શાળા પુસ્તકાલય તૈયાર થયું. એ પણ બાળકોએ જાતે ગોઠવેલું એનું નામ આપવામાં આવ્યું "ધર્મગંજ". તેની ગોઠવણી વખતે જ જાત જાતના અને ભાત ભાતના પુસ્તકો બાળકોના હાથમાંથી પસાર થયા, વળી ભાષાના એકમ ચલાવતી વખતે પણ હું વિવિધ સંદર્ભ પુસ્તકો બતાવતો અને વિવિધ વાર્તાઓ તથા વાતો કહીને જે તે પુસ્તક વાંચવા પ્રેરણા આપતો. આથી બાળકોમાં પુસ્તકો વાંચવાની તાલાવેલી જાગી. ધોરણવાર ઇસ્યુ બુક બનાવવામાં આવી દરેક ધોરણમાં "ધર્મગંજ"ના સંચાલન માટે પછાત વર્ગની બે - બે દીકરીઓ નક્કી કરવામાં આવી, જેથી ઊંચ-નીચના ભેદભાવો પણ દૂર થયા.

પીરીયડ પૂરો થાય ત્યારે શિક્ષક બદલાય તેના કરતા બાળકો વર્ગ બદલે તેવી વ્યવસ્થા ગોઠવવામાં આવી જેથી ધોરણ ૬ થી ૮ ના તમામ બાળકો મારા "ભાષાભવન"ના વર્ગમાં આવતા થયા. પુસ્તકાલય જોઈ પ્રભાવિત થયા અને પુસ્તકો વાંચી પ્રકાશિત થયા. પ્રથમ વર્ષે જ કોઈએ વીસ તો કોઈએ ચાલીસ પુસ્તકોનું વાંચન કર્યું.

ઉપયોગિતા:-

- ❖ બાળકો હોંશે હોંશે પુસ્તકો વાંચતા થયા અને સંક્ષિપ્ત સાર પ્રાર્થના સભામાં રજૂ કરતા થયા.
- ❖ "મારી વિકાસ યાત્રા"નામે આજીવન નોંધપોથી નિભાવી તેમાં વાંચેલા પુસ્તકોનો સાર લખે છે.
- ❖ આ પ્રવૃત્તિના કારણે વાંચન અને લેખનમાં સુધારો તથા જ્ઞાનમાં વધારો થયો છે.
- ❖ બાળકો પુસ્તકપ્રેમી અને પુસ્તકોની કાળજી લેતા થયા.
- ❖ હાલ પણ શાળા પુસ્તકાલય "ધર્મગંજ" ખુબ જ સક્રિય છે.
- ❖ ૩૫૦૦ જેટલા પુસ્તકોનું સમગ્ર સંચાલન દીકરીઓ દ્વારા જ થાય છે. હું તો માત્ર માર્ગદર્શક જ હોઉં છું.

ઇનોવેશનનું નામ :- અંગ્રેજી ભાષાનું રસપ્રદ શિક્ષણ

શિક્ષકશ્રીનું નામ :- રાહોડ ભુરાભાઈ ધનાભાઈ

મોબઈલ નંબર :- ૯૮૭૯૦૭૪૬૪૦

E mail address :- bdr121210@gmail.com

શાળાનું નામ :- શ્રી વાવડી પ્રાથમિક શાળા, તા:- ચોટીલા, જિ. સુરેન્દ્રનગર

હેતુઓ :- શાળાનાં બાળકો અંગ્રેજી શિક્ષણ પ્રત્યે રસ કેળવેતથા બાળકોનાં મનમાંથી અંગ્રેજીનો ડર દૂર થાય.

સાધન સામગ્રી : -અંગ્રેજી ભાષા શિક્ષણ માટે ઉપયોગી થાય તેવી વિવિધ શબ્દ રમતો, તૈયાર કરેલ શબ્દ કાડર્સ, અંગ્રેજી ભાષાની કવિતા, ગીતો, પ્રાર્થના વગેરે.

કાર્ય પદ્ધતિ :-

સૌ પ્રથમ બાળકોનાં મનમાંથી અંગ્રેજીનો ડર દૂર થાય તથા તેઓ રસપૂર્વક અંગ્રેજી શીખવા પ્રેરાય તે હેતુથી બાળકોના શોખ વિશે જાણીને જ્યાંથી પણ ઉપલબ્ધ હોય ત્યાંથી અંગ્રેજી ભાષાનાં ગીતો, કાવ્યો, પ્રાર્થના વગેરે એકત્ર કરીને બાળકોને સંભળાવ્યાં તથા અભિનય દ્વારા પણ બાળકો પાસે પ્રેક્ષિત કરાવી. આ ગીતોમાં બાળકોને ખૂબ જ રસ પડવા લાગ્યો તેથી વધુ ગીતો યુ-ટ્યુબ જેવા ઇન્ટરનેટના માધ્યમથી ડાઉનલોડ કર ને બાળકોને વારંવાર સંભળાવ્યા તથા તેનું પુનરાવર્તન તેઓ પાસે કરાવ્યું. સાંજે ૪-૩૦ કલાકે ધોરણ ૬ થી ૮ ના તમામ બાળકોને એકજ વર્ગમાં લેગા કરીને ૪:૩૦ થી ૫:૦૦ વાગ્યા સુધી આ ગીતો રોજ ગાવામાં આવે છે. બાળકોને ખૂબ રસ પડવાથી આજે ધોરણ ૬ થી ૮ ના તમામ બાળકો ૧૪ જેટલાં અંગ્રેજી ગીતો - કવિતાઓ - પ્રાર્થનાઓ વગેરે મૌખિક રીતે ગાઇ શકે છે.

આ ઉપરાંત સપ્તાહમાં બે દિવસ આ બાળકો અંગ્રેજીની વિવિધ રમતો રમે છે. જેમાં Bingo, Run and Round તથા playing Cards નો ઉપયોગ કરીને વાક્યો બનાવવાની રમતનો સમાવેશ થાય છે.

Playing Cards નો ઉપયોગ કરીને બાળકો સરળ અને સાદાં વાક્યો જાતે બનાવી શકે છે. જ્યારે મેં આ કાડર્સ બનાવ્યા. ત્યારે હું બાળકો માટે બ્લેકબોર્ડમાં વાક્યો લખી દેતો તથા વિદ્યાર્થીઓને અને વાક્યોને નંબર આપી દેતો. વારંવારના પ્રયત્નોથી આ બાળકો હવે જાતેજ અર્થપૂર્ણ વાક્યો બનાવીને પોતાની નોંધપોથીમાં નોંધ કરી શકે છે.

ઉપયોગિતા (પરિણામ) :-

આ પ્રવૃત્તિ વર્ગખંડમાં કરવાથી બાળકોના મનમાંથી અંગ્રેજીનો ડર દૂર થયો છે. બાળકો રસપૂર્વક અંગ્રેજી ભણે છે. ઘણા બાળકો ખૂબ જ સારી રીતે અર્થપૂર્ણ વાક્યો બનાવીને તેની નોંધ રાખી શકે છે. અંગ્રેજી બાળકોનો પ્રિય વિષય બની ગયો છે.

ઇનોવેશન :- સર્જનાત્મક પ્રવૃત્તિ ૩- ઓરીગામી
 શિક્ષકનું નામ :- ડાલી જાદવભાઈ ભગવાનભાઈ
 સંપર્ક નંબર :- ૯૪૨૮૬૦૫૧૫૭
 Email Address :- 2012@
 શાળાનું નામ :- શ્રી સોનઠા પ્રાથમિક શાળા, તા.યુડા, જિ.સુરેન્દ્રનગર.

હેતુઓ :

- ❖ બાળકોમાં રહેલી સર્જનાત્મક શક્તિઓનો વિકાસ કરવો.
- ❖ બાળકોમાં રહેલી સંગ્રહવૃત્તિને પ્રોત્સાહન આપવું.
- ❖ માંથી વસ્તુ બનાવવી.

સાધન સામગ્રી:-

રંગીન કાગળો, ફેવિકોલ, કાતર, માપપટ્ટી.

કાર્ય પદ્ધતિ :-

સૌ પ્રથમ બાળકોને પાંચ પાંચ વિદ્યાર્થીઓના ગુપમાં બેસાડ્યા. દરેક બાળકોના ગુપને નકામા કાગળના ટુકડાઓ આપ્યા. ત્યારબાદ બાળકોને ૧૦ x ૫ સે.મી.ના ટુકડાઓ કેવી રીતે કાપવા તે શીખવ્યું. તેમ જ ૧૦ x ૫ સે.મી.ના એક કાગળના ટુકડામાંથી એક પીસ ગડી વાળી બનાવતા શીખવ્યું. તેમ જ બાળકોને તેની ગડી કેવી રીતે વાળવી તે લાઇવ શીખવ્યું તેમજ ફોટોગ્રાફ અને વિડીયો દ્વારા શીખવ્યું. બાળકોએ ટુકડા તૈયાર કર્યા અને તેમાંથી હંસ બનાવવાનું શરૂ કર્યું. જેમ જેમ નમૂના બનાવતા ગયા તેમ તેમ તેઓની સર્જનાત્મક શક્તિનો વિકાસ થતો ગયો અને પછી બાળકો જાત જાતના નમૂના જાતે બનાવતા થયા.

ઉપયોગીતા :-

- ❖ બાળકોમાં રહેલી સર્જનાત્મક શક્તિઓનો વિકાસ થયો છે.
- ❖ બાળકો માંથી વસ્તુ બનાવતાં થયા છે.
- ❖ વિવિધ વિષયોના સંલગ્ન વિવિધ મોડેલ બનાવતા થયા છે.

ઇનોવેશનનું નામ :- સંખ્યાજ્ઞાન યાદ રાખવાની યુક્તિ
 શિક્ષકશ્રીનું નામ :- ડેડાસણીયા મગનલાલ જીવરાજભાઈ
 સંપર્ક નંબર :- ૯૭૨૪૫૯૭૯૪૮
 શાળાનું નામ :- શ્રી ડેરવાળા પે સેન્ટર શાળા તા. લખતર , જિ.સુરેન્દ્રનગર
 હેતુઓ :-

❖ પલાખા પાકા કરાવવા.

સાધન સામગ્રી:-

❖ કાર્ડ, પેપર, વોટર કલર, પીંછી વગેરે.

કાર્ય પદ્ધતિ :-

- ❖ બાળકોને જ્યારે પલાખા પૂછવામાં આવે ત્યારે તેઓને એકમના અંકનો ખ્યાલ હોય છે. પરંતુ દશકના અંકમાં બોલવામાં ભૂલ કરે છે તેથી દશકનો અંક સહેલાઈથી યાદ રાખવા માટે આ પદ્ધતિ સરળ રહે છે.
- ❖ સંખ્યાનીપાછળ 'બે' બોલતા હોય તો અગિયારની લાઈન
- ❖ સંખ્યાનીપાછળ 'વીસ' બોલતા હોય તો એકવીસની લાઈન
- ❖ સંખ્યાનીપાછળ 'ત્રીસ' બોલતા હોય તો એકત્રીસની લાઈન
- ❖ સંખ્યાની પાછળ 'લીસ' બોલતા હોય તો એકતાલીસની લાઈન
- ❖ સંખ્યાનીપાછળ 'વન' બોલતા હોય તો એકાવનની લાઈન
- ❖ સંખ્યાનીપાછળ 'સઠ' બોલતા હોય તો એકસઠની લાઈન
- ❖ સંખ્યાનીપાછળ 'તેર' બોલતા હોય તો ઈકોતેરની લાઈન
- ❖ સંખ્યાનીપાછળ 'શી' બોલતા હોય તો એક્યાશીની લાઈન
- ❖ સંખ્યાનીપાછળ 'ણું' બોલતા હોય તો એકાણુંની લાઈન

ઉપયોગિતા :-

- ❖ બાળકોમાં આત્મવિશ્વાસનો વધારો થયો.
- ❖ સંખ્યાજ્ઞાન સરળતાથી યાદ રાખી શકે છે.
- ❖ પલાખા સરળતાથી બોલી શકે છે.

ઇનોવેશનનું નામ : -0-શૂન્યમાંથી બાળકને સરળતાથી અંકજ્ઞાન શીખવવું

શિક્ષકશ્રીનું નામ :- શ્રી દિનેશકુમાર રાજભાઈ રાહોડ (સાવન)

મોબઈલ નંબર :- 87 580 05800

E mail address :- dinesh8758005800@gmail.com

શાળાનું નામ :- શ્રી ચમારજ પગાર કેન્દ્ર શાળા તા. વઢવાણ

હેતુઓ :- ધોરણ 1 ના બાળકો 1 થી 10 અંકો સરળતાથી સમજે

સાધન સામગ્રી :- સાદા કાગળ, રંગીન પેન, કા.પા. અને ચોક.

કાર્ય પદ્ધતિ:-

કા.પા. કાર્ય અથવા સાદા કાગળ દ્વારા

ઉપયોગિતા:-

- ❖ અંકજ્ઞાનની સમજ
- ❖ અંકજ્ઞાન સરળતાથી લખવાનો મહાવરો થાય છે.
- ❖ મરોડદાર અક્ષરો કરી શકે છે.
- ❖ ચિત્રકામમાં રસ રૂચી પેદા થઈ છે.
- ❖ બાળકોના હસ્ત કૌશલ્યનો વિકાસ થયો છે.

પરિણામ :-

બાળક પહેલા ધોરણમાં સરળતાથી અને સહેલાઈથી અંક જ્ઞાન ઝડપથી શીખે છે અને આ પ્રવૃત્તિ હાલમાં ચાલુ છે. પ્રાર્થનાખંડમાં ધોરણ 1 થી 8 ના તમામ બાળકોને આ પ્રવૃત્તિનો લાભ મળે છે. જેના પરિણામે બાળકો આજે સહેલાઈથી અંકો અને ચિત્રો દોરી શકે છે.

ઇનોવેશનનું નામ :- વિજ્ઞાનના પ્રયોગો અને જાદુ
શિક્ષકશ્રીનું નામ :- શ્રી ડૉ. દીપકકુમાર રતિલાલ મહેતા
મોબાઇલ નંબર :- 98 987 31936
E mail address :- Jeparschool.blogspot.com
શાળાનું નામ :- શ્રી જેપર પ્રાથમિક શાળા, તા. ચુડા
હેતુઓ :-

- (1) ગણિત અને વિજ્ઞાનમાં રસ પેદા થાય
- (2) વૈજ્ઞાનિક દ્રષ્ટિકોણ વિકસે
- (3) અંધશ્રદ્ધા દૂર થાય
- (૪) વેસ્ટમાંથી બેસ્ટ વસ્તુ બનાવતા શીખે
- (૫) પર્યાવરણ દુષિત ન થાય તેની જાગૃતિ કેળવે

સાધન સામગ્રી :- વેસ્ટ પ્લાસ્ટીકની વસ્તુઓ, કાગળ, દવાખાનાની વેસ્ટ વસ્તુઓ, કાર્ડશીટ, વેસ્ટ લોખંડ, વેસ્ટ વાયર, પાવર, તાંબુ, ઊનના દોરા, સાવરણાની સળી, વગેરે

કાર્ય પદ્ધતિ :-

વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીના પ્રયોગો બાળકોને સમજાવવા માટે પર્યાવરણમાંથી સ્થાનિક કક્ષાએ વેસ્ટ વસ્તુઓને ભેગી કરી તેમાંથી નવા નવા પ્રયોગો બતાવી, બાળકોએ વેસ્ટમાંથી બેસ્ટ વસ્તુઓનું નિર્માણ કરેલ છે. વિજ્ઞાનના પ્રયોગો, જાદુઓ, ઈન્ટરનેટ, પુસ્તકો અને વિવિધ પ્રદર્શનો દ્વારા આ તમામ વસ્તુઓ તૈયાર કરવામાં આવેલ છે.

ઉપયોગિતા :-

તાજેતરમાં સુરેન્દ્રનગર જીલ્લાના ચાર તાલુકાની આઠ શાળાઓમાં મોબાઇલવાન દ્વારા ગણિત વિજ્ઞાન પ્રયોગ નિદર્શન કરવામાં આવેલ. આ તમામ શાળાઓના બાળકોને અને શિક્ષકોને આ નિદર્શન થકી ગણિત વિજ્ઞાનનું જનરલ નોલેજ પ્રાપ્ત થયેલ છે. સાથે સાથે પર્યાવરણને હાનિ કરતા પદાર્થોનો ઉપયોગ કરીને તૈયાર કરેલ મોડેલ થકી બાળકો જાતે ઘેર સર્જનાત્મક રીતે આવા મોડેલો તૈયાર કરતા થયા છે અને સમાજમાં રહેલી અંધશ્રદ્ધા દૂર થાય અને લોકો જાગૃત થાય તેવા જાદુ બતાવી લોકજાગૃતિ લાવવાનો પ્રયત્ન કરે છે. આ જાદુ પાછળ શું વિજ્ઞાન છુપાયેલું છે તેનાથી બાળકો અને સમાજ અવગત થયા છે.

વિશેષમાં આ તમામ વસ્તુઓ ખર્ચ વગર કે નહીવત ખર્ચથી તૈયાર થતી હોવાથી અને ગ્રામ્ય કક્ષાએ પર્યાવરણમાંથી સરળતાથી ઉપલબ્ધ હોય છે જેથી શિક્ષકો અને બાળકો જાતે સરળ રીતે તૈયાર કરી શકે છે જેથી આપણો મુખ્ય હેતુ સિદ્ધ થાય છે. ગણિત અને વિજ્ઞાન ટેકનોલોજી વિષયના એકમોને આવા મોડેલો દ્વારા વધુ સરળ બનાવવા ઉપયોગી થાય છે. આ પ્રયોગો થકી બાળકો વિજ્ઞાનનો સિદ્ધાંત અને નિયમો જાતે શોધી અને સમજતા થયા છે.

ઇનોવેશનનું નામ :-All's ell hat nds ell
 શિક્ષકશ્રીનું નામ :- ડૉ ગોપીબેન એચ.શાહ
 સંપર્ક નંબર :-૯૪૨૯૦૫૧૫૬૧
 શાળાનું નામ :-શ્રી ભડિયાદ પ્રા.શાળા, તા.વઢવાણ, જિ.સુરેન્દ્રનગર

હેતુઓ :-

- ❖ ગામનાલોકોનેઅકસ્માતથીબચાવવા.
- ❖ બાળકો દીવાલ ચણતા શીખે.
- ❖ દીવાલ બનાવવા માટેની વ્યવહારુ ગાણિતિક સમજ મેળવે.
- ❖ સમસ્યાનું સમાધાન કરવાની આવડત વિકસે .
- ❖ જૂથમાં કાર્ય કરતા થાય તેમજ સર્જનાત્મક વલણની ખીલવણી થાય.

સાધન સામગ્રી:-રેતી,સિમેન્ટ,બકડિયા,પાવડા,ત્રિકમ,બેલા,મિલર,લારી,લેલું,દોરી,કલર,પીંછી,પાણી વગેરે.

કાર્યપદ્ધતિ:- શ્રી ભડિયાદ પ્રાથમિક શાળા ના મુખ્ય દરવાજાની બહાર જમણી બાજુએ ગામનો ફ્લો આવેલ છે.ફ્લો ઉપરનું ઢાંકણ જ્યારે પાણીની અછત હતી ત્યારે તોડી નાંખવામાં આવેલ,જેથી ફ્લો ખૂલ્લો હતો,પણ હાલ હવે નર્મદાના નીર ભડિયાદ સુધી પહોચતા ફ્લો છલોછલ ભરેલો રહે છે. એકવાર રીસેસ દરમ્યાન એક વિદ્યાર્થી ફ્લોમાંથી પાણીની બોટલ ભરવા ગયો અને ફ્લોમાં પડતા પડતા બચી ગયો.આ દ્રશ્ય ગામના વડીલોએ જોયું અને શાળામાંઆવીને કહ્યું. જેની જાણ શાળા પરીવારને થતા ધોરણ ૬ થી ૮ ના વિદ્યાર્થીઓએ ફ્લો આગળ દીવાલ બનાવવાનું નક્કી કર્યું.ખર્ચ ઘણો હતો પણ અમારામાં સમસ્યાનું કાચમી સમાધાન કરવાની તમન્ના હતી. આ કામ માટે કુલ ૯૦૦૦/-રૂપિયા અને જરૂરી બધાજ સાધનો ગામ લોકોએ પૂરા પાડ્યા. અમે દીવાલની લંબાઈ, પહોળાઈ અને ઊંચાઈ કેટલી રાખવી, કેટલા મટીરીયલની જરૂર પડશે તેનું એસ્ટીમેટ કાઢ્યું. બાળકોએજ ફ્લોની આજુબાજુની જગ્યાની સફાઈ કરી અને પાચો ખોદવાનું કામ શરૂ કર્યું.બેલા અને રેતી લાવવા-લઈ જવા માટે મળેલી તૂટેલીલારીને રીપેર કરી તેના ઉપયોગથી દીવાલ તૈયાર કરી.લોકોને પાણી ભરવાની મુશ્કેલી ના પડે તે માટે જુદો રસ્તો બનાવ્યો, દીવાલ પર કલર કર્યો, બ્લેક બોર્ડ બનાવ્યું અને આજે શાળાના કોઈ પણ સમાચાર તેના પર લખાય છે. વિદ્યાર્થીઓએ કરેલા આ કાર્યને રીવર સાઈટ સ્કૂલ-અમદાવાદ,સર્વ શિક્ષા અભિયાન સુરેન્દ્રનગરે નોંધ લીધી અને અમારી શાળામાં ડીઝની પ્લે સેન્ટર બનાવી આપ્યું.પ્રત્યેક વિદ્યાર્થી હવે કહે છે ।CAN.

નિષ્કર્ષ :-

- ❖ બાળકોની શક્તિ,સામર્થ્ય અને ક્ષમતાને સર્જનાત્મકતા તરફ લઈ જઈ શક્યા.
- ❖ જૂથમાં કામ કરવાની ટેવ વિકસી. વિદ્યાર્થીઓ કડીયાકામ,કલરકામ જેવા કૌશલ્યો કેળવી શક્યા.
- ❖ લંબાઈ,પહોળાઈ,ઊંચાઈ જેવા ગાણિતિક વિષયોનો વ્યવહારુ ઉપયોગ કરતા શીખ્યા.
- ❖ માપ સાઈઝના આધારે ચોક્કસ ગણતરી કરતા થયા.
- ❖ આ પ્રોજેક્ટથી અમારી આ શ્રમયજ્ઞની ગાથા ને '2012 World Top Twenty Stories'અને '2012 India's Top Five Stories' માં ગૌરવપૂર્ણ સ્થાન મળ્યું જેનું અમને ગૌરવ છે.

ઇનોવેશનનું નામ :- અંગ્રેજી શિક્ષણમાં કમ્પ્યુટરનો ઉપયોગ
 શિક્ષકશ્રીનું નામ :- હરીશ ડી.પ્રજાપતિ
 સંપર્ક નંબર :- ૯૮૨૫૫૫૮૦૭૭૭
 શાળાનું નામ :- સડલા પ્રાથમિક શાળા, તા.પાટડી, જિ.સુરેન્દ્રનગર

હેતુઓ :-

- એકજ ધોરણના વર્ગોની સંખ્યા એકકરતા વધારે હોય ત્યારે સમય બચાવવો.
- ગેરહાજર રહેલ વિદ્યાર્થીને પણ આપેલ શિક્ષણકાર્યની જાણકારી મળી જાય તે સુનિશ્ચિત કરવું
- બાળકો કમ્પ્યુટર શિક્ષણથી પરિચિત થાય.

સાધન સામગ્રી :-

જે તે ધોરણની ટેક્સ્ટબુક, કમ્પ્યુટર વિથ બીગ મોનીટર અથવા પ્રોજેક્ટર

કાર્ય પદ્ધતિ :-

સામાન્ય રીતે વર્ગમાં અંગ્રેજીના અપરિચિત શબ્દો આપણે કા.પા. પર લખાવતા હોઈએ છીએ. નિબંધ અથવા પેરેગ્રાફ પણ આપણે કા.પા. પર લખાવતા હોઈએ છીએ. મારે દસાડા કન્યાશાળા ખાતે જ્યારે ભાષા વિષયમાં અંગ્રેજીના શિક્ષક તરીકે કામ કરવાનું થયું ત્યારે મારી સામે એ મુશ્કેલી આવી કે દરેક ધોરણમાં અ અને બ એમ બે વર્ગ હતા. એક વર્ગમાં કરેલ કા.પા.કાર્ય બીજા વર્ગમાં પણ કરવાનું થતું અને ૩૫ મિનિટના પીરીયડમાં કામ ઓછું થતું. શાળામાં પહેલેથી જ કમ્પ્યુટર વિથ બીગ મોનીટરની સુવિધા ઉપલબ્ધ હતી. મેં એનો શિક્ષણકાર્ય માટે ઉપયોગ કરવાનું નક્કી કર્યું. ઘરે પહેલેથી જ હું જે તે એકમની સોફ્ટકોપી તૈયાર કરીને પેન ડ્રાઈવમાં લઈ જવા લાગ્યો અને મારું કામ તો સરળ થયું જ થયું, બાળકોને પણ આ પ્રકારથી ભણવાની મજા પડતી. (વર્ડ, એક્સેલ અને પાવર પોઈન્ટ જરૂરિયાત મુજબ ઉપયોગ કરી શકાય.)

ઉપયોગિતા :-

- એક જ પ્રકારના કા.પા. કાર્યમાંથી મુક્તિ મેળવી.
- બનાવેલ સોફ્ટકોપી સ્ટોર કરી રાખી અને ફરી ગમે ત્યારે ઉપયોગમાં લઈ શકયા.
- ગેરહાજર રહેલ વિદ્યાર્થીને પણ આપેલ શિક્ષણકાર્યની સમજણ મળી જાય છે.
- બાળકો કમ્પ્યુટર શિક્ષણ પ્રત્યે હકારાત્મક અભિગમ કેળવતા થયા છે.

ઇનોવેશનનું નામ :- ભાષા સજ્જતા માટેની પ્રવૃત્તિઓ

શિક્ષકશ્રીનું નામ :- પટેલ જૈમિનીબેન માધવલાલ

મોબાઇલ નંબર :- ૮૧૫૫૮૨૦૯૬૧

શાળાનું નામ :- શ્રી કળમ પ્રાથમિક શાળા, તા - લખતર

હેતુ :- બાળકો દરેક પ્રવૃત્તિમાં સહભાગી થાય અને તેમનું ભાષા જ્ઞાન વ્રઢ બને.

સાધન સામગ્રી :- કાગળ, સ્કેચપેન, ફેવિકોલ, ફાઈલ, છાપાનું કટીંગ, જુના પૂંઠાનો ગલ્લો

કાર્ય પદ્ધતિ :-

- ❖ ભાષા સજ્જતા માટે દર મહિને એક વાર ભાષાને લગતી સ્પર્ધાઓ કરાવવામાં આવે છે. તેમાં કાવ્યગાન, વક્તૃત્વ સ્પર્ધા, નિબંધ લેખન સ્પર્ધા અને રૂઢિપ્રયોગ-કહેવતોની સ્પર્ધાદ્વારા ત્રણ નંબર તારવવામાં આવે છે. અને ઈનામ વિતરણ કરવામાં આવે છે.
- ❖ બાળ અદાલત દર પંદર દિવસે કરાવવામાં આવે છે અને વ્યાકરણ કે બીજો કોઈપણ ભાષા માટેનો વિષય લઈ ચર્ચા કરવામાં આવે છે.
- ❖ પ્રાર્થનાસભામાં પણ વિદ્યાર્થી દ્વારા આત્મવિશ્વાસથી દિન વિશેષનો પરિચય તથા બાળવાર્તા, લોકગીત પણ રજૂ કરાવવામાં આવે છે.

લેખક પરિચય :- અઠવાડિયામાં એકવાર લેખક, કવિની માહિતી આપી અને ફોટોગ્રાફ બતાવી તેનાથી પરિચિત કરવામાં આવે છે.

કાવ્ય ગાન :-બાળકોને જાતે કાવ્ય બનાવતાં શીખવાડવામાં આવે છે. જેથી બાળકો કાવ્ય સર્જન કરે છે.

શબ્દનો ગલ્લો :- જેના દ્વારા બાળક એક શબ્દ કાગળમાં લખીને દરરોજ ગલ્લામાં નાખી અલગ - અલગ શબ્દોથી પરિચિત થાય છે.

પરિણામ :-

- ❖ શાળામાં બાળકોનિયમિત થયા.
- ❖ વાચનની કચાશ દૂર થઈ.
- ❖ વર્ગમાં ઊભા થઈને બોલવા માટે અચકાતા બાળકો અત્યારે પ્રાર્થનાસભામાં આત્મવિશ્વાસપૂર્વક બોલતા થયા.
- ❖ સ્પષ્ટ શબ્દોની જાણકારી મેળવતા થયા.
- ❖ સાંસ્કૃતિક અને અન્ય પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ લેતા થયા.
- ❖ શબ્દભંડોળ વધતાં મૌલિકતાનો વિકાસ થયો તેમજ કાવ્યગાન, કાવ્યના પ્રકાર જાણતા થયા.
- ❖ વ્યાકરણમાં રસ દાખવતા થયા.
- ❖ બાળવાર્તા ૨૦૦, નિબંધ ૨૦૦, સુવિચાર ૧૦૦૦, કહેવતો અને રૂઢિપ્રયોગો ૮૪૫, કાવ્યો ૪૪૫, અંગ્રેજી વિષયનાં અનુસંધાનમાં ૧૫૦૦ જેટલા છાપાનાં કટિંગ્સ તેમજ વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા એકત્રિત કરેલ ૧૦૦૦ જેટલા શબ્દો વગેરેના કારણે મારું ભાષા કોર્નર સમૃદ્ધ બન્યું છે.

ઇનોવેશનનું નામ :- ઇન્ટરનેટનો શિક્ષણમાં ઉપયોગ
 શિક્ષકનું નામ :- જેતાવત મહિપાલસિંહ સજ્જનસિંહ
 મો. નં. :- ૯૭૧૪૨૧૨૪૭૪
 શાળાનું નામ :- શ્રી ટીડાણા પ્રાથમિક શાળા, તા- મુળી
 હેતુ :-

- ❖ બાળકો ને શિક્ષણમાં રસ અને રુચિ કેળવાય
- ❖ બાળકો નાવિન્ય પૂર્ણ તથા વિવિધતા સભર જ્ઞાન મેળવે

કાર્ય પદ્ધતિ :-

- ❖ અમારી શાળા આમ તો વર્ષ ૨૦૦૭ થી ઇન્ટરનેટનો ઉપયોગ કરે છે. આ સુવિધામાં વધારો કરી તેનો વધુ સારી તથા વ્યાપક રીતે તેનો ઉપયોગ કરી શકે તે હેતુથી શાળાને વાઇ ફાઇ કરવાનો વિચાર કરવામા આવ્યો.
- ❖ શાળાના બાળકોના જ્ઞાનમા વધારો થાય તથા તેઓ આજના આધુનિક યુગથી માહિતગાર થાય તે હેતુસર ગામના લોકોના સહયોગથી શાળામા વાઇ ફાઇ ની સુવિધા શરૂ કરવાનું આયોજન કરવામા આવ્યું.
- ❖ જેમા ગામલોકોનો ખૂબજ સારો સહયોગ મળ્યો તથા અમારા આ વિચારને પ્રેમની પરબ પ્રોજેક્ટ-સાયલા દ્વારા પણ સહયોગ આપવામા આવ્યો.
- ❖ બાળકો રોજ સવારે નેટ ઉપરથી જુદા જુદા સમાચારપત્રોમાંથી સમાચાર મેળવી વાંચે તથા તેને પ્રાર્થના સભામા રજૂ કરે છે.
- ❖ લાયબ્રેરી સિવાયના પુસ્તકો પણ બાળકોને વાંચવા મળી રહે છે.
- ❖ શૈક્ષણિક બ્લોગમાંથી શાળાને ઉપયોગી માહિતી મેળવી શિક્ષણમાં ઉપયોગ કરી શકાય છે.

ઉપયોગિતા :-

- ❖ બાળકો નિયમિત શાળાએ આવતા થયા.
- ❖ બાળકોમા શિક્ષણ પ્રત્યે રસ અને રુચિમા વધારો થયો.
- ❖ ગણિત વિજ્ઞાન જેવા કઠિન વિષયોને શિક્ષકો વધારે વ્યાપક રીતે સમજાવવામા સફળ થયા.
- ❖ ફી સમયમાં બાળકો તથા શિક્ષકો રસપૂર્વક જ્ઞાનમા વધારો કરવા ઇન્ટરનેટનો ઉપયોગ કરવા લાગ્યા.
- ❖ શિક્ષણ વ્યાપક બન્યું.

ઇનોવેશન નામ :- અંગ્રેજી સ્પેલિંગના ઉચ્ચાર અને અર્થ સરળતાથી શિખવવા
 શિક્ષકનું નામ :- શ્રી અધિનકુમાર ભગવાનભાઈ પટેલ
 સંપર્ક નંબર :- ૯૪૨૭૬ ૬૫૯૭૨
 ઇમેલ આઇડી :- abpatel011@gmail.com
 શાળાનું નામ :- શ્રી ભરાડા પે સેન્ટર શાળા તા :- ધાંગધા
 હેતુ :- અંગ્રેજી વિષય પ્રત્યે રસ જાળવી રાખવો
 સાધન સામગ્રી :- સચિત્ર સ્પેલિંગ બુક
 કાર્ય પદ્ધતિ :-

સવારે ક્લાસ શરૂ થાય ત્યારે હાજરી પુરતી વખતે આપણે "જય ભારત" કે "જય હિંદ" જેવા ઉચ્ચાર બોલતા. હું આવા શબ્દો ન બોલાવતા અંગ્રેજી સ્પેલિંગનો ફક્ત "ઉચ્ચાર અને અર્થ" બોલાવતો.

સવારે હાજરી પુરતી વખતે દરરોજ એક સ્પેલિંગનો ઉચ્ચાર આપતો જેમ કે ચાલો મિત્રો આજનો સ્પેલિંગ "એપલ એટલે સફરજન" અને જેમ જેમ હું બાળકોના નામ બોલતો જાઉ તેમ તેમ શરૂઆત માં હું બોલુ તેમ બાળકો "એપલ એટલે સફરજન" બોલતા જાય. આમ આખો વર્ગ બોલતો જાય. આમ એક જ સ્પેલિંગનો ઉચ્ચાર અને અર્થ જેટલી ક્લાસની સંખ્યા તેટલી વાર બોલાય છે. જેથી અનાયાસે બાળકના મગજમાં "એપલ એટલે સફરજન" યાદ રહી જાય.. કેમ કે એક જ સ્પેલિંગ ક્લાસની સંખ્યા જેટલી વાર બોલાય અને તેનો વારો આવે ત્યારે તે પણ બોલે. જેથી એક રટણનું કામ થાય છે.

ઉપયોગિતા :-

જ્યારે બાળક ધોરણ-૪/૫ માં પહોંચે ત્યારે તેની પાસે અંગ્રેજી સ્પેલિંગનું " ઉચ્ચાર અર્થ" લગભગ ૪૦૦ થી વધુ ભંડોળ તેની પાસે હોય છે હવે તેને ફક્ત અંગ્રેજી "સ્પેલિંગ" જ પાકા કરવાના બાકી હોય છે. જેથી એક સાથે સ્પેલિંગ -ઉચ્ચાર- અર્થ એમ ત્રણ વસ્તુ એક સાથે શિખવાની ન થતા તેને અંગ્રેજી વિષય પ્રત્યે ઉદાસીનતા દાખવતો નથી અને આનંદ સાથે પોતાને આવડે છે તેવા આત્મવિશ્વાસથી વિષય સાથે જોડાયેલ રહે છે.

ઇનોવેશનનું નામ : ઘરગથ્થું સાધનો દ્વારા તૈયાર થયેલ કૃતિઓનું ગણિત-વિજ્ઞાન પ્રદર્શન

શિક્ષકનું નામ : મીરા પ્રવિણચંદ્ર ચૌહાણ

મોબાઇલ નં : ૯૯૦૪૬૦૧૧૦૮

ઈ - મેઇલ : drgohil2212@gmail.com

શાળાનું નામ : શ્રી રાજપર કન્યા પે -પ્રાથમિક શાળા - મુ .રાજપર તાલુકો :વઢવાણ જી .સુરેદ્રનગર

ઇનોવેશન કાર્યક્રમના હેતુ :

- ❖ તમામ વિદ્યાર્થીઓને ગણિત-વિજ્ઞાન પ્રદર્શનમાં કૃતિ રજુ કર્યાનો અનુભવ અને આનંદ આપવો.
- ❖ વિદ્યાર્થીઓનો ગાણિતિક રમતો દ્વારા ગણિત વિષયમાં રસ કેળવવો .
- ❖ વિદ્યાર્થીઓમાં ગણિતવિજ્ઞાન પ્રત્યે- હકારાત્મક વલણ કેળવાય તથા વૈજ્ઞાનિક દ્રષ્ટિકોણ ખીલે.
- ❖ વિદ્યાર્થીઓ ગણિત અને વિજ્ઞાનના પાયાના ખ્યાલોની પ્રવૃત્તિ દ્વારા સમજૂતી મેળવે.

સાધન સામગ્રી :

કુચ્છા ,દોરી ,નકામો બલ્બ ,થર્મોકોલની શીટ ,પ્લાસ્ટીકના કપ ,પ્લાસ્ટિકની બોટલ ,પૂંઠા ,કાર્ડશીટ , મીણબત્તી ,સિક્કો વગેરે જેવી ઘરમાં ઉપલબ્ધ વસ્તુઓ .

ઇનોવેશન કાર્યક્રમનો ઉદ્દેશ્ય :

તાલુકા અને જીલ્લા કક્ષાએ યોજાતા ગણિત-વિજ્ઞાન પ્રદર્શનમાં માત્ર તેજસ્વી તથા પસંદિત વિદ્યાર્થીઓને ભાગ લેવાની તક મળે છે .આ બાબતનો અસંતોષ અન્ય વિદ્યાર્થીઓને હોય છે, તેવું શિક્ષિકાબંધનને વિદ્યાર્થીઓની આપસની વાતચીત દરમિયાન જાણવા મળ્યું .

આમ ઇનોવેશન કાર્યક્રમનો મુખ્ય હેતુ શાળાના ૬ થી ૮ના તમામ વિદ્યાર્થીઓને કૃતિ નિદર્શનનો અનુભવ તથા આનંદ અપાવવાનો હતો .આ માટે વિવિધ સંદર્ભ પુસ્તકોમાંથી વિદ્યાર્થીઓની કક્ષા અને પાઠ્યપુસ્તકના અભ્યાસક્રમને અનુરૂપ કૃતિઓ પસંદ કરવામાં આવી .એક વિદ્યાર્થીને એક કૃતિનું માર્ગદર્શન આપવામાં આવ્યું.

કાર્ય પદ્ધતિ :

તારીખ ૧૪/૦૩/૨૦૧૩ના રોજ સવારના ૮.૦૦ થી બપોરે ૧.૦૦ વાગ્યા સુધી ગણિત-વિજ્ઞાન પ્રદર્શન યોજવામાં આવ્યું હતું. ગણિત અને વિજ્ઞાનની લગભગ ૬૦ જેટલી કૃતિઓ વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા રજુ કરવામાં આવી હતી .તમામ વિદ્યાર્થીઓ આ પ્રદર્શનમાં સહભાગી થયા હતા .તમામ વિદ્યાર્થીઓ પોતાને ફાળે આવેલી કૃતિઓની ઊંડાણપૂર્વક તથા ઉત્સાહથી સમજ આપતા હતા .

ફલશ્રુતિ :

- શાળાના તમામ વિદ્યાર્થીઓને ગણિત-વિજ્ઞાન પ્રદર્શનમાં કૃતિ રજુ કર્યાનો અનુભવ અને આનંદ મળ્યો .
- વિદ્યાર્થીઓને ગણિત અને વિજ્ઞાન વિષય પ્રવૃત્તિ દ્વારા શીખવામાં રસ પડે છે.
- વિદ્યાર્થીઓનો ગાણિતિક રમતો દ્વારા ગણિત વિષય શીખવામાં રસ પડે છે .
- વિદ્યાર્થીઓનું ગણિત અને વિજ્ઞાન પ્રત્યેનું હકારાત્મક વલણ કેળવાયુ છે.
- વિદ્યાર્થીઓમાં વૈજ્ઞાનિક દ્રષ્ટિકોણની ખીલવણી થઈ છે.
- વિદ્યાર્થીઓગણિત અને વિજ્ઞાનના પાયાના ખ્યાલોની સમજૂતી મેળવતા થયાં છે.

ઇનોવેશનનું નામ :- Language bag of Teacher & Each student
 શિક્ષકશ્રીનું નામ :- મેઢા ધ્વનીબેન એ.
 સંપર્ક નંબર :- ૯૪૦૮૮૮૯૯૨૬
 Email Address :- dhvani.mendha@yahoo.com
 શાળાનું નામ :- કુકડા પ્રાથમિક શાળા તા. મુળી, જિ.સુરેન્દ્રનગર
 હેતુઓ :-

- ❖ વિદ્યાર્થીઓની તોડફોડની આદતને રોકવાને બદલે તેનો યોગ્ય ઉપયોગ કરી west માંથી best બનાવી તેને એજુકેશન મોડમાં ઢાળવું.
- ❖ વિદ્યાર્થીઓને રમતાં રમતાં, આનંદ કરતાં કરતાં ભાષા સજ્જતાની માહિતી રસ રૂચી સાથે ગ્રહણ કરવાની તક મળે.
- ❖ વિદ્યાર્થીઓની મૌલિકતા વિકસે.
- ❖ વિદ્યાર્થીઓમાં માનવતાનું બીજ રોપાય.
- ❖ Language bag નો ઉપયોગ કરી પ્રવૃત્તિ અને પ્રોજેક્ટ્સ કરવાની તક મળે.

સાધન સામગ્રી :-

વિદ્યાર્થીઓની નોટબુકના નકામા પાના,પતંગની દોરી,કાર્ડશીટ,પેન,જૂની બુક્સમાંથી ફાડેલચિત્રો,વિદ્યાર્થીઓએ દોરેલ ચિત્રો,મોડેલ્સ (animals,A,B,C,D...,Birds etc..)

કાર્ય પદ્ધતિ :-

વિદ્યાર્થીઓ પાસે જે નકામા કાગળ છે તેમાંથી સમાનાર્થી શબ્દો,વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો,રૂઢિપ્રયોગોની ચિહ્નીઓ બનાવે છે. તેઓ તેને કાગળમાંથી બનાવેલા પાકીટમાં મુકે છે. કાગળમાંથી બનાવેલ એક મોટી બેગમાં આ બધા પાકીટ મુકે છે.વિદ્યાર્થીઓ ફી પિરીયડ માં તથા તેઓના ઘેર આ Language bag ની મદદથી સમાનાર્થી,વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો, રૂઢિપ્રયોગોની જોડ બનાવી યાદ રાખે છે તથા તેના પરથી વાક્ય બનાવે છે.આ Language bagની મદદથી તેઓ રમત પણ રમે છે.આ રમતમાં તેઓ એકબીજાને સમાનાર્થી શબ્દો,વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો,રૂઢિપ્રયોગો પૂછે છે અને તેના પરથી વાક્યો પણ બનાવે છે અને તેના માક્સની નોંધ પણ રાખે છે.માત્ર હકાર વાક્યો જ નહીં,નકારવાક્ય , પ્રશ્નાર્થ વાક્યો પણ બનાવે છે અને પોતાને મળતા પોઈન્ટની નોંધ રાખીને રમત આગળ ધપાવે છે.શબ્દ પરથી ચિત્રો બનાવે છે.ચિત્રો પરથી વાર્તા બનાવે છે.

ઉપયોગિતા :-

- ❖ વિદ્યાર્થીઓશૈક્ષણિકનિષ્ઠિયતાછોડીમાહિતીને રસ રૂચી સાથે યાદ રાખતા થયા.
- ❖ વિદ્યાર્થીઓની મૌલિકતામાં વધારો થયા.
- ❖ શબ્દો પરથી ચિત્રો,વાર્તા બનાવતા થયા.
- ❖ વિદ્યાર્થીઓમાં સહકારની ભાવનાનો વિકાસ થયો.
- ❖ વિદ્યાર્થીઓમાં માનવતાનું બીજ રોપવાનું શરૂ થયું.

ઇનોવેશનનું નામ :- પપેટનો શિક્ષણમાં ઉપયોગ
શિક્ષકશ્રીનું નામ :- પંડ્યા ગૌતમ કુમાર મનસુખલાલ
સંપર્ક નંબર :- ૮૪૦૧૭૨૦૧૪૩,૮૧૪૦૮૪૪૫૨૬
શાળાનું નામ :- કન્યા શાળા ઝોબાળા, તા.ચુડા
હેતુઓ :-

- ❖ એકમને રસપ્રદ રીતે રજૂ કરવો
- ❖ શાળામાં ગેરહાજરીનું પ્રમાણ ઘટાડવું
- ❖ શાળામાં અનિયમિતતાનું પ્રમાણ ઘટાડવું
- ❖ ચોકસાઈ, આત્મીયતા, સહભાગીદારીતા જેવા ગુણોનો વિકાસ થાય

સાધન સામગ્રી :- થર્મોકોલ, જુનામોજા, રૂ, ફેવિકોલ, કાપડ, કાર્ડશીટ, કાતર, કટર, સોય, દોરા, ઊન, કલર, બ્રશ, કેનવાસ, બટન, ગુંદર, વગેરે.

કાર્ય પદ્ધતિ :-

જે એકમને પપેટ દ્વારા રજૂ કરવા માંગો છો એને લગતા પપેટનું નિર્માણ કરી અને એ એકમને લગતી એક સ્ક્રીપ્ટ સરળ ભાષામાં તૈયાર કરવી. એ એકમને વિદ્યાર્થી સમક્ષ સરસ અને સુંદર રીતે રજૂ કરી શકાય. આવી અલગ રીતે શીખવામાં બાળકોને મજા આવશે અને એ બાળક લાંબા સમય સુધી યાદ રાખશે. ધોરણ 1 થી ૫ નો કોઈપણ વિષય આ રીતે રજૂ કરી શકાય છે.

ઉપયોગીતા :-

- ❖ એકમને રસપ્રદ રીતે રજૂ કરી શકાય છે.
- ❖ આ દૃશ્ય શ્રાવ્ય પદ્ધતિ હોવાથી બાળકોને સરળતાથી યાદ રહે છે.
- ❖ શાળામાં નવીન કાર્યથી નવું વાતાવરણ ઊભું થાય છે.
- ❖ શાળામાં આવા પપેટ શો થી વિદ્યાર્થીઓની ગેરહાજરીનું પ્રમાણ ઘટાડી શકાયુ.
- ❖ શાળામાં મોડા આવતા વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યામાં ઘટાડો કરી શક્યા.
- ❖ શિક્ષક અને વિદ્યાર્થી વચ્ચે આત્મીયતા અને સહભાગીદારીતામાં વધારો થયો.

ઇનોવેશનનું નામ :- લોકભાગીદારી થકી શાળાનો વિકાસ

શિક્ષકશ્રીનું નામ :- શ્રી સાતુનીયા પ્રવિણચંદ્ર એન.

મોબઈલ નંબર :- 99 798 77118

E mail address :-

શાળાનું નામ :- શ્રી કારેલા પ્રાથમિક શાળા, તા. લખતર

હેતુઓ :- લોકભાગીદારી થકી શાળાનો વિકાસ કરવો

સાધન સામગ્રી :-

કાર્ય પદ્ધતિ :-

સને ૧૯૯૧ ની સાલમાં શ્રી કારેલા પ્રાથમિક શાળામાં હું હાજર થયો. શાળાની હાલત સાવ ખંડેર જેવી હતી. ગામ લોકો શાળાથી સાવ વિમુખ હતા શિક્ષણ સાવ કથળેલું હતું. લોકભાગીદારી ૦% હતી. પ્રથમ દિવસે ખૂબ જ દુઃખ થયું. પરંતુ જરા પણ વિચલિત થયા વગર કઈક નવ સર્જન કરવાનું નક્કી કર્યું.

શરૂઆત લોક સંપર્કથી કરી જેનાથી ઘણી બધીવિગતો જાણવા મળી. અને એ દિશામાં કાર્યની શરૂઆત કરી. રાષ્ટ્રીય તહેવારોની ઉજવણી પ્રસંગે ગ્રામજનોને આમંત્રણ આપી શાળાભિમુખ કર્યાં. ગ્રામજનો શાળાએ આવતા થયા. ફાળો આવવાની શરૂઆત થઇ. બાળકો માટે ભૌતિક સુવિધા પ્રાપ્ત થવા લાગી, દસ વર્ષની સઘન મહેનત, પુરુષાર્થ અને સ્વચ્છ વહીવટના પરિણામ સ્વરૂપ આજે વીસ વર્ષ બાદ ગામની ૧૦૦% લોકભાગીદારી થઇ. શિક્ષણનું સ્તર તથા ભૌતિક સુવિધાઓમાં સુધારાને કારણે આજે શાળા લખતર તાલુકાની શ્રેષ્ઠ શાળા બની છે.

પરિણામ :-

લોકભાગીદારીના ફળસ્વરૂપે શાળામાં આજે વોટર ફ્લોર, કિલ્ટર, સરસ્વતી મંદિર, સ્ટેજ ,લાઈટ, પંખા, બગીચો તથા અન્ય ઘણા પ્રકારની ભૌતિક સુવિધાઓ બાળકો માટે પ્રાપ્ત થઇ, જે મારા માટે ખૂબજ ગૌરવની વાત છે. મારું સ્વપ્ન સાકાર થયું. એટલે તો મેં મારી શાળાને "મારા સપનાની નિશાળ" એવું નામ આપ્યું છે.

ઇનોવેશન નામ :- પ્રવૃત્તિ દ્વારા ગુણવત્તાલક્ષી શિક્ષણ

શિક્ષકનું નામ :- શ્રીમતિ રમાબેન કે. પાણકુટા

સંપર્ક નંબર :- ૯૫૧૦૦ ૫૦૦૯૨

શાળાનું નામ - શ્રી પે સેન્ટર શાળા નંબર-૩. થાનગઢ જિલ્લો :- સુરેન્દ્રનગર

હેતુ - વિદ્યાર્થી પ્રવૃત્તિ દ્વારા ગુણવત્તાલક્ષી શિક્ષણ મેળવે.

સાધન સામગ્રી - T.LM - ફાઇલ . CD

કાર્ય પદ્ધતિ -

ધોરણ-૧ માં આવતા બાળકો હર્ષભેર શાળાએ આવે તે માટે રમત ગમત , બાળગીત, વાર્તા, અને DVD-TV નો ઉપયોગ કરી શિક્ષણ આપ્યું. બાળકમાં રહેલી સુષુપ્ત શક્તિને બહાર લાવવા જોડકણા-ક્રિવઝ, વકતૃત્વ સ્પર્ધા, રમત ગમત, ચિત્રહરિક્ષણ જેવી પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન કરુ છું. વિદ્યાર્થીને પ્રવૃત્તિમય રાખવા તમામ બાળકોએ પોતાની પ્રવૃત્તિ ફાઇલ બનાવી છે. વર્ગ કાર્ય દરમિયાન જૂથ પદ્ધતિ દ્વારા બાળકને ઓળખી તે આગળ વધે તેવા પ્રયત્ન કરુ છું. તેજસ્વી વિદ્યાર્થી જીવનમાં ઉચ્ચકક્ષાએ પહોંચે તે માટે સતત પ્રવૃત્તિશીલ રાખીને તેને માર્ગદર્શન પુરુ પાડું છું.

ઉપયોગિતા -

ધોરણ-૪ માં ભણતા તમામ બાળકો વાંચી-લખી શકે છે.

પ્રવૃત્તિ દ્વારા શિક્ષણથી બાળકનો સર્વાંગીવિકાસ થયો છે.

શાળાના ઘણા બાળકો ઉચ્ચકક્ષાએ અભ્યાસ કરી રહ્યા છે. છેલ્લા ૧૦ વર્ષમાં ૮ થી ૧૦ બાળકો જવાહર નવોદય

NMMS જેવી સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષા પાસ કરી શક્યા.

ધોરણ-૩ માં ભણતો વિદ્યાર્થી ચિત્ર-સ્પર્ધામાં તાલુકામાં પ્રથમ અને જિલ્લામાં તૃતીય ક્રમ મેળવી શક્યો.

" આજનું શિક્ષણ, ગુણવત્તાલક્ષી શિક્ષણ "

ઇનોવેશન : મૂલ્યવર્તી શિક્ષણ
 શિક્ષકનું નામ : શાહ ઋષભકુમાર બચુભાઈ
 સંપર્ક નંબર : ૯૦૧૬૬૪૨૬૫૬
 શાળાનું નામ : ચોરવીરા (થાન) પે.સેન્ટર પ્રાથમિક શાળા, તા.સાયલા
 હેતુઓ : બાળકોમાં આદર્શ નાગરિક તરીકેના ગુણો વિકસાવવા.
 સાધન સામગ્રી : કાર્ડ, ટોપી.

કાર્ય પદ્ધતિ :

આ શાળામાં હાજર થાય બાદ મેં જોયું કે બાળકો શાળાની પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ લેતા નથી. બાળકો સ્વેચ્છાએ શાળાના દરેક કાર્યક્રમમાં ભાગ લે તે માટે મેં શાળામાં ધોરણ ૬ થી ૮ ના બધા બાળકોની મિટિંગ કરી, યોગ્ય આયોજન મુજબ વિડીયો કલીપ અને ફોટાઓની મદદથી સ્કાઉટ વિશેની માહિતી આપી. સ્કાઉટની અગત્યતા અને સ્કાઉટમાં કોણ જોડાઈ શકે તેની કાર્યપ્રણાલી સમજાવી આ પ્રવૃત્તિ દરમિયાન ૩૪ જેટલા બાળકો જોડાયા. શરૂઆતમાં બાળકોને સાથે રાખી તેમને પહેલ કરવા સમજાવતો. સ્કાઉટના બાળકો પ્રાર્થનાસભાથી માંડી યોગ, નાટકોની સ્પર્ધા જેવા કાર્યક્રમોમાં સ્વેચ્છાએ જોડાતા. આ બાળકોને જોઈ અન્ય બાળકો પણ પ્રવૃત્તિમાં જોડાતા. હાલ શાળામાં સ્કાઉટમાં ધોરણ ૬ થી ૮ ના ૧૪૫ થી વધારે બાળકો જોડાયા છે.

ઉપયોગીતા :

સ્કાઉટને કારણે બાળકો વર્ગ સફાઈ અને શાળા સફાઈ સ્વેચ્છાએ કરતા થયા છે.

શાળામાં જેન્ડર બાયસ દૂર થયો છે.

બાળકોમાં પ્રામાણિકતા, નિષ્ઠા, મદદ કરવાની ભાવના અને ભાઈચારો જેવા ગુણો વિકસ્યા છે.

ઇનોવેશનનું નામ :- જાદુઈ ડગલો
શિક્ષકશ્રીનું નામ :- શ્રી કરશનભાઈ દેવજીભાઈ શાક્ય (કે.ડી.)
મોબઈલ નંબર :- 99 241 87321
E mail address :-

શાળાનું નામ :- શ્રી દોલતપર પ્રાથમિક શાળા, તા. લીંબડી

હેતુઓ :-બાળકને વર્ગખંડ સુધી લાવવું અને વિષયવસ્તુને રસિક અને સરળ બનાવવો.

સાધન સામગ્રી :- કમ્પ્યુટર,વેસ્ટ પત્તા, વેસ્ટ બેનર, વેલકો.

કાર્ય પદ્ધતી :-

શાળામાં મેં વેસ્ટ પત્તા અને વેસ્ટ બેનર દ્વારા ડગલો બનાવેલ છે. વેસ્ટ પત્તામાંથી દરેક વિષયના ૫૦૦૦ કરતા વધારે ફ્લેશ કાર્ડ બનાવેલ છે. તેના દ્વારા સમાનાર્થી/વિરુદ્ધાર્થીના કાર્ડ દ્વારા શિક્ષણ આપી શકાય છે.

ઉપયોગિતા:-

આ ફ્લેશ કાર્ડ બાળકોને આપવા. દા.ત. ત્રણ ફ્લેશ કાર્ડ બતાવવા અને વચ્ચેનું ફ્લેશ કાર્ડ ખેંચવા કહેવું. જે વચ્ચેનું ફ્લેશ કાર્ડ નીકળશે તેનો જવાબ જાદુઈ ડગલામાંથી મળશે. દા.ત. પત્તુ-પંચુ, પત્તુ-દશો, પત્તુ-ગોલી ત્યારબાદ બાળકને કહો કે વચ્ચેનું ફ્લેશ કાર્ડ ખેંચીને જુઓ, વચ્ચેનું ફ્લેશ કાર્ડ પ્રકાશ નીકળશે. જે બાળકને કહેવાનું તે વાંચો, લખો અને તેના પહેલાના અક્ષર પરથી પાંચ શબ્દ બોલો. તે શબ્દનો ઉપયોગ કરીને પાંચ વાક્ય લખો. તેનો વિરુદ્ધાર્થી, સમાનાર્થી લખો વગેરે

આમ પશુ, પક્ષી, પ્રાણી, ફળ, ફૂલ, શાકભાજી, વાહનો, વ્યાકરણ અને તમામ વિષયો વગેરે જાદુઈ ડગલો અને ફ્લેશ કાર્ડ દ્વારા શિક્ષણકાર્ય રમતા રમતા થાય છે અને બાળકો મારો વારો ફ્લેશ કાર્ડ ખેંચવાનો ક્યારે આવશે, તેની ઈંતેજારીમાં રહે છે.

પરિણામ :- વિદ્યાર્થીઓ .....

- ❖ વાંચતા થયા
- ❖ પલાખા મોઢે થયા
- ❖ શબ્દોની જોડ બનાવતા થયા
- ❖ અવલોકન શક્તિનો વિકાસ થયો
- ❖ જિજ્ઞાસાવૃત્તિનો વિકાસ થયો
- ❖ એકાગ્રતા વધી
- ❖ નિયમિત શાળાએ આવતા થયા
- ❖ સમૂહ ભાવના વિકસી
- ❖ જૂથ કાર્ય કરતા શીખ્યા.

ઇનોવેશનનું નામ :- ક્વીઝ દ્વારા જ્ઞાન

શિક્ષકશ્રીનું નામ :- શ્રી તુષારકુમાર એ. પંચાલ

મોબઈલ નંબર :- 99 798 77118

E mail address :-

શાળાનું નામ :- શ્રી ઉમાપુર પ્રાથમિક શાળા, તા. સાયલા

હેતુઓ :- બાળકોના જ્ઞાનમાં વધારો થાય અને જિજ્ઞાસાવૃત્તિ વધે .

સાધન સામગ્રી :-

કાર્ય પદ્ધતિ:-

બાળકોને નિયમિત પ્રાર્થના કાર્યક્રમમાં દુનિયામાં બનેલી ઘટના, ઇતિહાસ, શોધખોળ, વગેરે બાબતના પ્રશ્નો પૂછવામાં આવે છે, ત્યાર બાદ તેજ પ્રશ્નો જવાબ સાથે વર્ગમાં બુલેટીન બોર્ડમાં લગાવવામાં આવે છે અને સમયાંતરે તેજ પ્રશ્નોની ક્વીઝ ગોઠવવામાં આવે છે

પરિણામ :-

- બાળકો રસપૂર્વક પ્રાર્થના કાર્યક્રમમાં ભાગ લેતા થયા
- બાળકોની જિજ્ઞાસાવૃત્તિ વધી અને બાળકોના જ્ઞાનમાં વધારો થયો જેના કારણે બાળકોને મોટા થઈને સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાનું ભાથું અત્યારથીજ તૈયાર થઈ શકે એવા પ્રયત્નો કરવામાં આવે છે.

ઇનોવેશનનું નામ : બાળકો શાળાએ નિયમિત આવતા થાય

શિક્ષકનું નામ :- વેગડા જયાબેન કે.

મો. નં. :- ૯૪૦૮૩૬૦૭૭૩

શાળાનું નામ :- શ્રી પાંજવાળી સીમ પ્રાથમિક શાળા, તા:- ચોટીલા.

હેતુ :- અનિયમિત આવતા બાળકો નિયમિત થાય.

સાધન સામગ્રી :- વાલી સંપર્ક રજિસ્ટર, સ્ટેમ્પ પેડ, ઢોલ, થાળી, ચમચી, મોબાઇલ

કાર્ય પદ્ધતિ :-

૧. સ્ટાફ મિટીંગ કરી.

૨. શાળામાં SMC ના સભ્યો, સરપંચ, શિક્ષકો સાથે મિટીંગ કરી અને અનિયમિત આવતા બાળકોની યાદી તૈયાર કરી, ન આવતા બાળકોને નિયમિત આવતા કરવામાટે ચર્ચા કરી.

૩. વાલી સંપર્ક દ્વારા વિદ્યાર્થીઓને નિયમિત કર્યા.

૪. બાળકોને જવાબદારી સોંપી રેલી દ્વારા ઢોલ નગારા સાથે ન આવતા વિદ્યાર્થીઓને બોલાવવા જાય.

૫. મોબાઇલ સંપર્ક દ્વારા અનિયમિત બાળકોને નિયમિત કર્યા.

૬. અનિયમિત આવતા બાળકો શાળાએ આવે ત્યારે તેમનું કંકુ ચાંદલાથી સ્વાગત કરવાથી નિયમિત થયા.

૭. સિઝનમાં બાળકોની હાજરી ઓછી હોય, નાના બાળકોને રાખવાના હોય, ચકલાં ઉડાડવાનાં હોય તેવા બાળકોને તેમના નાના ભાઈ બેનને સાથે લાવવા કહ્યું. તે રીતે નિયમિત કર્યા.

૮. છોકરીઓને ઘરકામ, વાડીકામ, ઢોરકામના લીધે અગિયારના બદલે સાડા બાર - એક વાગ્યે આવવાની છુટ કરી તો એમ કરતાં ૫-૬ છોકરીઓ જે ભણવામાં તેજસ્વી તેમજ ધગશ ધરાવતી હતી તે આવતી થઈ.

૯. શિક્ષણકાર્ય પણ રમૂજ દ્વારા, વાર્તા દ્વારા, સીમ શાળાની શૈલી દ્વારા આખું તેથીબાળકોને ભણવામાં રસ જાગ્યો અને નિયમિત થયા.

૧૦. બાળકોની સમસ્યા બધાની વચ્ચે નહીં, પણ ખાનગીમાં પૂછીને તેનો ઉકેલ લાવીને બાળકોને નિયમિત કર્યા.

૧૧. ખાસ તો સીમના બાળકો બે-ત્રણ કિલોમીટર ચાલીને આવતા હોય છે, ઘરે જમ્યા વગર આવતા હોય છે, તેને મધ્યાહ્ન ભોજનમાં ગરમ ભોજન મળતા, તેમજ વાલીને પણ ખાત્રી થઈ કે મારું બાળક ભુખ્યું નહીં રહે આ રીતે પણ શાળામાં હાજરી થઈ.

૧૨. મહિનામાં બે થી ચાર વાર બાળકોને કોઈ દાતા, વેપારી પાસેથીફળ કેતિથિભોજન અપાવીને પણ શાળામાં હાજરી નિયમિત કરી.

ઉપયોગિતા :-

આમ, આ બધું કરવાથી અમારી શાળામાં બાળકોની હાજરી નિયમિત થઈ.

ઇનોવેશનનુંનામ :- સંતાનોનાશિક્ષણપ્રત્યેફુલ્લક્ષણવાલીઓમાંજાગૃતિલાવવી.

આચાર્યનુંનામ :- ગોવિંદભાઈએસ. કુકડીયા

મોબાઇલનંબર :- ૯૪૨૬૪૨૧૦૩૩

ઇમેઇલ :- gskukadiya@gmail.com

શાળાનુંનામ :- શ્રીરામકૃષ્ણપ્રા. શાળાનં.-૧૭, સુરેન્દ્રનગરતાલુકો:-વઢવાણ

હેતુ:-

પોતાનાસંતાનોનીશૈક્ષણિકપ્રગતિતરફફુલ્લક્ષણવાલીઓમાંબહુવિધનાવિન્યપૂર્ણપ્રવૃત્તિઓદ્વારાતેમનીબાધારૂપબેદરકારી દૂરકરીજાગૃતિલાવવીતેમજબાળકોનાશૈક્ષણિક/

સર્વાંગીવિકાસતરફઅભિમુખકરવાઅનેએદ્વારાવિદ્યાર્થીઓમાંટેગુણવત્તાયુક્તશિક્ષણમાટેનીપ્રક્રિયાસરળકરવી.

સાધનસામગ્રી:-વિવિધપ્રવૃત્તિઓમાંજરૂરિયાતમુજબ

કાર્યપદ્ધતિ:-

➤ મૂલ્યશિક્ષણનેલગતીપ્રવૃત્તિઓ....

- રામહાટ, ખોયાપાયા, બચતબેંક, "STUDENT OF THE WEEK", અક્ષયપાત્ર

➤ અવેરનેસ/વાતાવરણનિર્માણપ્રવૃત્તિઓ....

- ઇનામીડોસાથેવાલીસંમેલન, મતદાતાદિવસકવિઝ, માર્ગસુરક્ષાસપ્તાહઉજવણી, ગ્રાહકસુરક્ષાદિનઉજવણી, સ્વચ્છતાઅભિયાન, શાળામાંઆધારકાર્ડનીકામગીરી, પ્રવેશોત્સવ, વાલીસંપર્ક, લેશનડાયરી, તમામવિદ્યાર્થીની આઇકાર્ડ, જેન્ડરબાયસનીપ્રવૃત્તિઓ, સ્ટુડન્ટપોલિસકેડેટ (SPC), કરાટેતાલીમ, ધરનાંજનાસ્તાનીટેવ, ૧૦૦% હાજરીબદલ વિદ્યાર્થીનું સન્માન, વનમિનિટસફાઇપ્રયોગ, ઇકોક્લબ.

➤ શૈક્ષણિક ગુણવત્તાસંબંધીપ્રવૃત્તિઓ....

- વાચનસપ્તાહ, પુસ્તકપ્રદર્શન, સામયિકોનુંપ્રદર્શન, પુસ્તકસમીક્ષા, જ્ઞાનસપ્તાહ, બાલસૃષ્ટિલવાજમ, બાહ્યપરીક્ષાઓ(નવોદય, શિષ્યવૃત્તિ, એન.એમ.એમ.એસ., સંસ્કૃતિજ્ઞાનપરીક્ષા, ઓલઇન્ડિયારામાનુજનમેથસપરીક્ષા, સ્વામીવિવેકાનંદસ્વા.ટેસ્ટ), શાળાવિકાસયોજના, શૈ. પ્રવાસ, વૈવિધ્યસભરપ્રાર્થના

➤ લોકભાગીદારીસંબંધીપ્રવૃત્તિઓ....

- આર.ઓ.પ્લાન્ટસાથેકુલર, પ્રોજેક્ટર, વાલીસંમેલનમાંએલ.આઇ.સી.નોસહયોગ, ભૂતપૂર્વવિદ્યાર્થીઓનુંસન્માન

➤ સાંસ્કૃતિક/વ્યવસ્થાસંબંધીપ્રવૃત્તિઓ....

- રાષ્ટ્રીયનાટ્યસંસ્થા- દિલ્હીમાંબાલસંગમકાર્યક્રમમાંગુજરાતનુંપ્રતિનિધિત્વ, ટાઉનહોલમાંઅભિવાદનકાર્યક્રમ, રાસગરબાસ્પર્ધા, નિયમિતબાલસભા, અસરકારકબુલેટીનબોર્ડ, બાલસંસદ

ઉપયોગિતા/પરિણામ/નિષ્કર્ષ:-

ઉપરોક્તઇનોવેટિવપ્રવૃત્તિઓનાપરિણામેવાલીઓશાળાપ્રત્યેઅભિમુખથયાછે. પોતાનાસંતાનોનેશાળાનીશિસ્તઅને શિક્ષણમાટેજાગૃતિપૂર્વકમાર્ગદર્શનઆપેછે. શાળાસંમેલનમાંમોટીસંખ્યામાંહાજરરહેછે.

શાળાવિકાસમાટેસૂચનોકરેછે. રામહાટનાપ્રયોગથીવિદ્યાર્થીઓમાંપ્રામાણિકતાનોગુણસ્થાપિતથયોછેજેનાઉદાહરણપણશાળાનાવિદ્યાર્થીઓએપુરાપાડ્યાછે. વિદ્યાર્થીઓનિયમિતઆવતાથયાછે.

સતતતેજરહજરીનુંપ્રમાણ ઓછું થયું છે. શાળાની આવી વિવિધ પ્રકારની ઉત્તમ પ્રવૃત્તિઓથી પ્રભાવિત થઇ ખાનગી શાળામાં ભણતા વિદ્યાર્થીઓ પણ આ શાળામાં મોટી સંખ્યામાં દાખલ થયા છે. શહેરની અન્ય સરકારી શાળાથી વિપરીત આ શાળામાં વિદ્યાર્થીની સંખ્યા વધતા શિક્ષકોનો મહેકમ પણ આ વર્ષે વધશે.----- અસ્તુ.

ઇનોવેશનનું નામ : સર્જનાત્મકપ્રવૃત્તિ

શિક્ષકશ્રીનું નામ :- ઘોસીયા આશાબેન મુળુભાઈ

મોબાઇલ નંબર :- ૯૯૨૪૯ ૦૨૬૩૫

શાળાનું નામ :- શ્રી ધારેઈ પ્રા. શાળા -૧, તા. ચોટીલા

હેતુ :- બાળકોને શાળામાં નિયમિત કરવા માટે વિવિધ પ્રવૃત્તિ દ્વારા આર્થિક ઉપાર્જન

સાધન સામગ્રી :- સિલ્વર ભૂંગળી, શાઈનીંગ કલર પેપર, કાતર, મોટી, દોરા, ડેકોરેશન માટે લેમ્પ અથવા LED લાઈટ અને ફૂલો

કાર્ય પદ્ધતિ :-

શાળામાં વિદ્યાર્થીઓની અનિયમિતતા દૂર કરવાના હેતુથી આર્થિક ઉપાર્જન દ્વારા અભ્યાસ પ્રત્યે પ્રેરાય તે માટે ઓછા ખર્ચે તૈયાર થતું ઝુમર બાળકો દ્વારા બનાવડાવી તેનો આર્થિક ઉપાર્જન કરી મળેલ મૂડી બાળકોને આપી સાથે સાથે જુદા જુદા વિષયના અભ્યાસમાં રસ કેળવતા કર્યા.

ઉપયોગિતા/ પરિણામ :-

બાળકોને અર્થ ઉપાર્જન દ્વારા અભ્યાસ પ્રત્યે રસ લેતા કર્યા જેથી શાળામાં વિદ્યાર્થીઓની નિયમિતતામાં 90 થી 95% જેટલો વધારો થયો. જે શાળા તેમજ સમાજ માટે ખુબ લાભદાયી નીવડ્યું.

ઇનોવેશનનું નામ : -સંગીત રાગ સાથે ઘડિયા ગાન

શિક્ષકશ્રીનું નામ :- શ્રી ઘનશ્યામભાઈ એમ. અગોલા

મોબઈલ નંબર :- 99987 03769

E mail address :-

શાળાનું નામ :- શ્રી વરસાણી પ્રાથમિક શાળા તા. લખતર

હેતુઓ :- ગોખણપટ્ટી માંથી મુક્તિ માટે સહેલાઈથી ઘડિયા કંઠસ્થ કરાવવા.

સાધન સામગ્રી :- હાર્મોનિયમ, તબલાં, મંજીરા, ઢોલ વગેરે સંગીતના સાધનો

કાર્ય પદ્ધતિ:-

એક દિવસ વિશ્રાંતિના સમયમાં બાળકોને મસ્ત બનીને ગણ ગણતા, કિલ કીલાટ કરતા જોઈ અનાયાસે હૈયામાં એક વિચાર ઝંકૃત થયો. બાળક એકવાર સાંભળેલી સંગીતની તજને આસાનીથી કંઠસ્થ કરી મસ્ત બની વાગોળતો થાય તો ગણિત જેવા ભારે વિષયને ગુંજનમાં ફેરવી નાખવામાં આવે તો બાળકને ભણતરનો ભાર નહિ રહે. તેમાં ઘડિયા તો ત્રાસદાયક પ્રવૃત્તિ લાગે. તેથી આ ઘડીયા બાળકને ગાન સાથે ગુંજન કરતા કરીએ તો કેવું?

મારી સાથે મારા શિક્ષકમિત્ર વસિયાણી રણછોડભાઈ જેઓ કોઈ પણ સંગીતનું વાદ્ય સહેલાઈથી વગાડી શકે છે- અમારા બંનેનાં પ્રયત્નથી થોડા દિવસમાં બાળકો મુક્ત બનીને ગાવા લાગ્યા. અમો વર્ષ ૨૦૦૯-૨૦૧૦થી પ્રાર્થના સભામાં નિયમિત એક થી વીસ ઘડીયાનું જુદા જુદા લોકગીત, ભજન, ગીતો, હનુમાનચાલીસા જેવા વીસથી વધુ અવનવા ઢાળ પર બાળકો ઘડિયા ગાન કરે છે.

સુરેન્દ્રનગર જીલ્લામાં કે લખતર તાલુકામાં ઘડિયા ગાંનની શરૂઆત શ્રી વરસાણી પ્રા. શાળા દ્વારા કદાચ પહેલી વખત કરવામાં આવી હશે. આજુબાજુની અનેક શાળાઓ અને રાજ્ય, જીલ્લા, તાલુકાના અનેક અધિકારીઓ ઘડિયા ગાન અમારી શાળાનું ઘરેણું કહી શકાય એવા ઘડિયા ગાનનું રસ પાન કરી ચુક્યા છે.

ઉપયોગિતા:-

ગણિત વિષયમાં નિયમિત હરઘડી ઘડિયાગાન ઉપયોગી છે. સારી વાત સૌના માટે એ વાત અંતર્ગત ભાર વગરના ભણતરને આ ઘડિયા ગાન દ્વારા અમે સાર્થક કરી બતાવી છે. જેનો અમને આનંદ અને ગૌરવ છે.

ઇનોવેશનનું નામ :- બહુવિધ શૈક્ષણિક યંત્ર
 શિક્ષકશ્રીનું નામ :- શ્રી હિતેશકુમાર જગદીશકુમાર ચાવડા
 મોબાઇલ નંબર :- 99044 84336
 E mail address :- hjchavda25@gmail.com
 શાળાનું નામ :- શ્રી ઉચ્ચ પ્રાથમિક શાળા નં.૧૩ તા. થાનગઢ

હેતુઓ :- બાળકોમાં જીજ્ઞાસાવૃત્તિ ખીલે અને શીખવા-શીખવવાની પ્રક્રિયા ઝડપી બને
 સાધન સામગ્રી :- પૂંઠાનું બોક્ષ, રંગીન કાગળ, રંગીન સેલોટેપ, ફેવિકોલ, LEDલાઇટ, કોપર વાયર, નટ
 બોલ્ટ,બેટરી વગેરે,

કાર્ય પદ્ધતિ:-

- બહુવિધ શૈક્ષણિક યંત્ર એ એક વિશિષ્ટ મલ્ટીયુઝ શૈક્ષણિક T.L.M. છે.
- આ સાધન દ્વારા દરેક ધોરણના વિદ્યાર્થીઓને કઠીન લાગતા દરેક વિષયના એકમ/પ્રશ્નોને જોડકા સ્વરૂપે સરળતાથી શીખી તેમજ યાદ રાખી શકાય છે.
- અનિયમિત આકારના ક્ષેત્રફળ, પરિમિતિ, દિશા, તાપમાન, ખુણાઓની માપણી તેમજ ગાણિતિક સાપ-સીડી જેવી રમત આ સાધનની મદદથી રમી શકાય છે.

ઉપયોગીતા:-

આ પ્રયોગનું અમલીકરણ કરતા બાળકોમાં જ્ઞાન મેળવવાની અભિરુચિ વધે છે. તેમજ વર્ગખંડમાં બાળકોની સંખ્યામાં વધારો જણાય છે. જે બાળકો પહેલા સરતાથી યાદ રાખી શકતા ન હતા તેઓ હવે સરળતાથી યાદ રાખી શકે છે. આ પ્રયોગ દ્વારા ૮૦ % સફળતા પ્રાપ્ત થઇ છે.

ઇનોવેશનનું નામ :- ચિત્ર પરથી વાંચન

શિક્ષકનું નામ :- જગદીશભાઈ કે વાળા .

મોનં.. :- ૯૮૨૪૮ ૧૫૨૧૦

શાળાનું નામ વઢવાણ .તા ,શ્રી રાઈ પ્રાથમિક શાળા

હેતુ :- બાળકો રસપૂર્વક અને સરળતાથી દ્રશ્ય શ્રાવ્ય માધ્યમ દ્વારા અક્ષરો ઓળખીને વાંચન કરે

સાધન સામગ્રી :- ટી .વી.કોમ્પ્યુટર ચિત્ર ,

કાર્ય પદ્ધતિ :-પ્રારંભિક શિક્ષણમાં બાળકોને વર્ગમાં મુળાક્ષરો શિખવવાં ખૂબજ મુશ્કેલી પડી હતી, તેથી મને લાગ્યું કે બાળકોને ચિત્ર ખૂબજ ગમતા હોય છે મેં નગારાનું ચિત્ર દોર્યું ને એજ ચિત્ર માં "ન" અક્ષર આવી ગયો, આજ રીતે મોરનું ચિત્ર દોર્યું બાળકો તરતજ "મ"મુળાક્ષર સમજી ગયા, ઉપરોક્ત પ્રક્રિયા નું વારંવાર પુનરાવર્તન કર્યુઆમ . બાળકો સમક્ષ દરેક મુળાક્ષરનાં ચિત્રો વારાફરતી દર્શાવવામાં આવ્યા, બાળકો તરત જ જે તે ચિત્રોને ઓળખી ગયા, પછી તેમાં રહેલા મુળાક્ષરો બતાવ્યાં.પુનરાવર્તિત પ્રક્રિયાને અંતે બાળકો ચિત્રો સાથે મુળાક્ષરો ઓળખતા થયા . જોડકણાં બતાવ્યા અને મુળાક્ષર ત્યારબાદ ચિત્રો સાથેના ચિત્રોનું રેકોર્ડીંગ તેમજ શૂટીંગ કરીને CD બનાવી, બાળક કમ્પ્યુટર સ્ક્રીન પર જોડકણા નિહાળે જોડકણા ,સાંભળે તેમજ જોડકણામાં આવતો જે તે મુળાક્ષર જુએ અને તેને ઓળખી શકે છે.

પરિણામ :-

.બાળક સરળતાથી અને રસ રૂચિ પૂર્વક વાંચન કરતા થાય

- શીર્ષક - વિજ્ઞાન વિષયને રસપ્રદ અને સરળ બનાવવો
- શિક્ષકનું નામ - પટેલ કનૈયાલાલ એન. મો.૯૮૨૪૨૦૮૯૩૨
- શાળા - શ્રી પોરડા પ્રા.શાળા,તા-પાટડી,સી.આર.સી-ઉપરીયાળા
- હેતુ - બાળકોને વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી તરફ લઇ જવા.
- સાધન સામગ્રી - ટેલીસ્કોપ, પ્રોજેક્ટર, મોબાઇલ વગેરે

કાર્યપદ્ધતિ- વર્ષ-૨૦૧૨ થી મારી શાળામાં ધો-૮ શરૂ થયું.વિષય શિક્ષકોની ભરતી થયેલ નહોતી.મે મારા રસના વિષયો ભણાવવાનું સ્વેચ્છાએ સ્વીકાર્યું.TAE ગ્રાન્ટ માંથી વિજ્ઞાનના તમામ જરૂરી સાધનો વસાવ્યા.તમામ પ્રયોગો સાથે પાઠ્યક્રમ પૂર્ણ કર્યો.વર્ષના ફેબ્રુઆરી માસમાં વિજ્ઞાન દિવસ ઉજવવાનું નક્કી કર્યું.ધોરણ-૬ થી ૮ ના બાળકોને સ્વેચ્છાએ પ્રયોગો ની વહેંચણી કરી.આ દિવસે પ્રદર્શન નિહાળવા SMC સમિતિ, સી.આર.સી.કો.ઓ.શ્રી,બી.આર.સી.કો.ઓ.શ્રી ને આમંત્રણ આપ્યું.બાળકોએ હોશભેર આખો દિવસ પ્રયોગો કર્યા અને સૌ મુલાકાતીઓના દિલ જીતી લીધા.બાળકોના આ પ્રયોગોમાં સૂક્ષ્મદર્શકચંત્ર, કેલીડોસ્કોપ, વિવિધ અરીસા, દળ-કદ-વજન-ધનતા, એસીડ-બેઇઝ, સોલરવોટર પંપ, સોલરકુકર ટેલીસ્કોપ, દુરબીન, વનસ્પતિનાં શ્વસન,ઉત્સર્જન, પ્રકાશસંશ્લેષણ વગેરેને લગતા પ્રયોગોનું પ્રદર્શન હતું.

એક દિવસ રાત્રે બાળકોને ગામના પાદરમાં ભેગા કર્યા. શાળામાંથી ટેબલ લઇ તેના પર ટેલીસ્કોપ ગોઠવ્યું. જેમાં જોજનો દુર ચંદ્રને કેદ કર્યો.આ નવીન સાધન જોઇ ગામલોકોમાં પણ કુતુહલતા જોવા મળી.આ સાથે બાળકોને તારાઓ,ગ્રહો,ઉપગ્રહો,ઉલ્કા,નક્ષત્રો વગેરે અવકાશી પદાર્થોની પણ માહિતી આપી. ચંદ્રને સ્પષ્ટ આટલા નજીકથી જોવાની બાળકોને તથા ગામલોકોને પણ નવીનતા લાગી.

ઉપયોગીતા- બાળકો વિજ્ઞાનને વ્યવહાર સાથે જોડતા શીખ્યા.

- બાળકોની વિજ્ઞાન પ્રત્યે રસ-રુચી વધી.
- વાલી-શાળાના સંબંધો તંદુરસ્ત બન્યા.જેની ફલશ્રુતિ રૂપે શાળાને કમ્પ્યુટર,પ્રિન્ટર,સ્કેનર કમ ઝેરોક્ષ મશીન,પ્રોજેક્ટર જેવા ટેકનોલોજીના સાધનો દાન સ્વરૂપે મળેલ છે.
- બાળકો પર્યાવરણ ની મહત્તા સમજી તેની જાળવણી અંગે સભાન બન્યા.

ઇનોવેશનનું નામ :- પ્રાર્થનાસભા દ્વારા મૂલ્યલક્ષી શિક્ષણ

શિક્ષકનું નામ :- શ્રી લાલજીભાઈ ભવાનભાઈ પંચાલ

મો: :- ૯૪૨૭૩૨૩૦૪૬

e mail Address :- panchallalajibhai@gmail.com

શાળાનું નામ :- શ્રી હાથીપુરા પ્રા.શાળા, તા-પાટડી,

હેતુ :- (1) વિવિધતા સભર પ્રાર્થના કાર્યક્રમથી બાળકોમાં મૂલ્યો પ્રસ્થાપિત કરવા.

(2) સામાજિક વિષમતા ભરી સ્થિતિમાં બાળકોમાં સર્વ ધર્મ સમભાવ ની ભાવના ખીલવવી

સાધન સામગ્રી :- સંગીતના સાધનો, કાગળ, ફાઇલો, સંદર્ભ સાહિત્ય, સ્કેચપેન,

કાર્ય પદ્ધતિ :- ગામના ૯૫% લોકો મુસ્લિમ સમાજના છે, તેથી પ્રાથનામાં લય, સુર, તાલ, અને ભજન ધુનનું યોગ્ય જ્ઞાન ના હોવાથી માત્ર સર્વ-ધર્મ પ્રાર્થના થતી. બાળકોને સંગીતના સાધનોનો ઉપયોગ શીખવી દૈનિક નવી પ્રાર્થના ભજન ધૂન બાળગીત ગાતા કર્યા, તેમજ તે માટે હસ્તલિખિત અંક તૈયાર કર્યા,

માત્ર નમાજ ના દિવસે જ બાળકો સ્નાન કરતા તેથી સ્વચ્છતા વિષે દૈનિક ચર્ચા કરી માર્ગદર્શન અને પ્રોત્સાહન આપી ન્હાતા કર્યા ને નખ કાપીને આવતા કર્યા. સુટેવ ઘડતર માટે આદર્શ દિનચર્યા બનાવી તેનું વાચન કરાવી જીવનઉપયોગી મૂલ્યો તરફ વાળ્યા.

તારીખ મુજબ ૩૬૫ સુવિચારો લખી સુવિચાર પોથી તૈયાર કરવામાં આવી. તેમાં બાળકોની જન્મતારીખ અને દિનવિશેષ અંગેની નોંધ કરવામાં આવી. જેથી બાળકો જાતે જ કા.પા.માં સુવિચાર તથા જન્મદિન ની નોંધ કરતા થયા. સંગીત સાથે અંક ગાન અને ઘડિયાગાનની શરુઆત થઇ.

બાળકોની જીજ્ઞાસા સંતોષવા માટે પ્રશ્નપેટી અને પ્રશ્નોત્તરીની શરુઆત કરવામાં આવી. ઓગષ્ટ-૨૦૦૯ થી બાળવાર્તા ની શરુઆત કરવામાં આવી જેથી મૌખિક અભિવ્યક્તિની ખીલવણી થઇ. કાવ્યમંજરી સ્વરુપે કાવ્ય સંગ્રહ કરી પ્રાર્થનામાં રજૂઆત કરવામાં આવી. દરેક બાળકને જાણવા જેવું-નાં ૫ પ્રશ્નો જાતે શોધી લાવી પ્રાર્થનામાં રજૂ કરતા કર્યા. આ રીતે ક્યારેક ઉખાણા, જોડકણા, પ્રતિજ્ઞાપત્ર તો ક્યારેક ઉંઘાચાંક બોલાવવા જેવી અનેકવિધ પ્રવૃત્તિઓ કરાવવામાં આવી.

ઉપયોગીતા :-

વિવિધતા સભર પ્રાર્થનાથી બાળકોમાં સુટેવ ઘડતર થવા લાગ્યું. મૌખિક અભિવ્યક્તિની ખીલવણી થઇ સંગીતનાં સાધનો થકી લય તાલ સુર નું જ્ઞાન થતા નિત નવી પ્રાર્થના ભજન ધૂન રજૂ થવા લાગ્યા. બાળકો સંગીતના સાધનો વગાડતા થયા. બાળકો આંક ગાન અને ઘડિયા ગાન કરતા થયા.

આ નવતર પ્રયોગ થકી હિંદુ મુસ્લિમ તમામ પ્રકારના ધર્મ સમાન છે તેની સમજણ અને ભાવના સાથે આજે પણ શાળામાં સુંદર મજાની પ્રાર્થના થાય છે.

ઇનોવેશન નું નામ :- વિજ્ઞાનના સાધનો અને રમકડાં બનાવવા - ગણિત

- ❖ શિક્ષક નું નામ મકવાણા મુકેશભાઈ સોમાભાઈ :
- ❖ મો :નંબર .9998857770
- ❖ શાળાનું નામ : પીન , સુરેન્દ્રનગર. જી , લીંબડી .તા , હડાળાભાલ , શાળા .સે .શ્રી હડાળાભાલ પે : 363425
- ❖ હેતુ. વિજ્ઞાનમાં રસ લેતા થાય અને ગણિત વિજ્ઞાનનો હાઉ દૂર થાય - બાળકો ગણિત :
- ❖ સાધન સામગ્રી આજુ બાજુ માંથી મળી રહે તેવી ઉપયોગી સામગ્રી , વિજ્ઞાનના રમકડાં - ગણિત :
- ❖ કાર્ય પદ્ધતિ :

બાળકોને સૌ પ્રથમ તો ગણિત અને વિજ્ઞાનનો ખૂબજ ડર હતો કે " આ મને ના આવડે અમારા . " માટે તો ગણિત ખૂબ જ અઘરું કહેવાય આ ડર અને હાઉ ન . ડે દૂર કરવા માટે ગણિત વિજ્ઞાનમાં રસ પડે - ગણિત અને વિજ્ઞાનના નાનાં નાનાં રમકડાં તેમજ સાધનો બઅને તેમાં રૂચિ કેળવાય તે માટે ગનાવવામાં આવ્યા બાળકો સહેલાઈથી ગણિત અને . જેમાંથી બાળકો ને ગણિત અને વિજ્ઞાન માં રસ રૂચિ કેળવાય , વિજ્ઞાનના એકમો સરળતાથી શીખવી શકાય

❖ ઉપયોગિતા :

ગણિત અને રમકડાંની સરળતાથી સાધનોની , વિજ્ઞાનમાં બાળકો ધ્યાન અને રસ કેળવી શક્યા - વિજ્ઞાન શીખવી શકાય છે- મદદથી ગણિત બાળકોને ગણિત અને વિજ્ઞાનનો ડર દૂર કરી શકાયો તેમજ , પ્રવૃત્તિ કેન્દ્રી શિક્ષણનો ધ્યેય પણ સિદ્ધ કરી શકાયો

ઇનોવેશનનું નામ.વિવિજ્ઞાન વિષય પ્રત્યે અભિમુખ કરવા :

શિક્ષકનું નામ મેઢા ભાવનાબેન અમૃતલાલ :

મો :નંબર .૯૪૨૮૫૭૧૩૦૦

શાળાનું નામ શ્રી :આરસ .મણીચાર પે.એ.ઠે.વઢવાણ .તા ,રતનપર ,૧-શાળા નં .

હેતુબાળકો :માં વિજ્ઞાન પ્રત્યે રસ રૂચિ ઉત્પન્ન થાય

વૈજ્ઞાનિક દ્રષ્ટિકોણ કેળવાય.

શોધવૃત્તિ અને તર્કશક્તિ ખીલે

સર્જનાત્મક શક્તિ ખીલે.

વિજ્ઞાન પ્રત્યે અભિમુખ થાય.

સંઘભાવના વિકશે .

સાધન સામગ્રીવેસ્ટ વસ્તુઓ : દા ,દોરી ,ફૂટપટ્ટી ,બોલ્ટ-નટ ,નકામી સીડી,પાણીની ખાલી બોટલો -.ત.ટાંકણી ,
.કુચ્છા વિગેરે ,કાર્ડ પેપર ,બાકસ ,ખાલી બોક્ષ ,લોહચુમ્બક ,મીણબત્તી ,ખીલ્લી

કાર્ય પધ્ધતિનેટ ઉપ ,નાવડાવ્યાઅલગ અલગ એકમ શીખવવા માટે વેસ્ટ માંથી બેસ્ટ વૈજ્ઞાનિક રમકડાં બ :રથી
જરૂરી માહિતી ડાઉન લોડ કરી તેનું નિદર્શનવિવધ સ્પર્ધાનું ,વિવિધ પ્રદર્શનની મુલાકાત ,
.વિવિધ પ્રોજેક્ટ અને અન્ય સંસ્થાની મુલાકાત દ્વારા ,આયોજન

ઉપયોગીતા સરળતાથી સાધનોની અને રમકડાંની મદદથી ,વિજ્ઞાનમાં બાળકો ધ્યાન અને રસ કેળવી શક્યા :
વિજ્ઞાન શીખવી શકાયુ .બાળકોને વિજ્ઞાનનો ડર દૂર કરી શકાયોતેમજ પ્રવૃત્તિ કેન્દ્રી શિક્ષણનો ધ્યેય ,
સર્જનાત્મકતા અને ,પણ સિદ્ધ કરી શકાયોસંઘ ભાવનાનો વિકાસ કરી શક્યાવૈજ્ઞાનિક દ્રષ્ટિકોણ .
.કેળવી શક્યા

ઇનોવેશન શિષક: ટપક સિંચાઇ પધ્ધતિ

નામ: ચેતનભાઇ એચ. ચૌહાણ

ફોન નંબર: ૯૦૩૩૩૨૬૯૭૯

શાળાનું નામ: પીપળીયા (ઢોરા) પ્રા.શાળા, તા. ચોટીલા

હેતુ: ટપક સિંચાઇ પધ્ધતિથી સરળતાથી ફુલ છોડ / વૃક્ષોને બચાવવાં.

સાધન: - પાણીની ટાંકી, ટપકની પાઇપ, વાલ્વ, સાદુ ફિલ્ટર

કાર્યપધ્ધતિ:

સૌ પ્રથમ એક મોટી પાણીની ટાંકી પાણીથી ભરવી ત્યારબાદ યોગ્ય અંતરે ફુલ છોડ / વૃક્ષોની આસપાસ યોગ્ય અંતરે કાણા પાડીને તેને પાણી મળે તેમ ગોઠવી જરૂરીયાત મુજબ વાલ્વ ચાલુ કરી પાણી ફુલ છોડ / વૃક્ષોને પહોંચાડવામાં આવ્યાં, ઓછા પાણીથી આ કામ સરળતાથી થઇ શકે છે. આમ આ શાળાનાં ફુલ છોડ / વૃક્ષોને ઓછાં પાણીએ ઉછેરી શકાય છે.

ઉપયોગિતા :

શાળાનાં બાગ-બગીચા ઉછેરી શકાય છે.

શાળામાં ઔષધ બાગને વિકસાવી શકાય છે.

પથરાળ વિસ્તાર અને ઓછાં પાણી વાળી જગ્યામાં પણ ઉપયોગી બને છે.

ઇનોવેશન નામ : રમતાં ભણો, ગાતા ભણો
નામ: દુદાભાઈ વણાભાઈ આલ, (દાદુરબારી)
ફોન નંબર: 9427550667
શાળાનું નામ : ઝીંઝુવાડા પ્રા. શાળા, તા-પાટડી
હેતુ : અભ્યાસ પ્રત્યે રસ રૂચિ પેદા થાય અને શાળામાં આવવું ગમે.
કાર્યપદ્ધતિ:

બાળકોનો પાઠો મજબૂત બને તે માટે આ પ્રવૃત્તિ કરવામાં આવી છે તેમને અભ્યાસ પ્રત્યે રસ રૂચિ પેદા થાય અને તેમને શાળામાં આવવું ગમે તે માટે આ પ્રયોગ કરવામાં આવે છે. તેમને બાળકોને જે પાઠમાં જરૂરી છે તે મુદ્દાઓને જોડકણાં રૂપે તે ગાઈ ને લખીને બાળકોને શીખવાય છે.

જેવી કે સંબંધના જોડકણા, ગ્રામ્ય કારીગરોના, ગ્રહો અને તેની ઓળખના, સુરજ અને તેની દિશાઓ, સાત વારનાં, સામાન્ય જ્ઞાનના, તેમજ પ્રાણીઓના બચ્ચાઓની ઓળખનાં જોડકણાં વગેરે દરેક બાબતો જે બાળકોને અભ્યાસમાં આવે તેમ તેમને આવરી લીધા છે. શિક્ષક પોતે જોડકણા ગાઈ અને પોતે અભિનય દ્વારા જોડકણા ગાય છે. અને તેમને આના માટે પોતાની એક "રમતા ભણો ગાતા ભણો" નામનું પુસ્તક પ્રકાશિત કરેલ છે. જેનો વિદ્યાર્થીઓ ભરપૂર ઉપયોગ કરે છે.

મૂલ્યાંકન :

આના મૂલ્યાંકન માટે દરેક વિદ્યાર્થીઓ પોતાની જાતે જોડકણા ગાય છે અને તે દરેક મુદ્દાને સહેલાઈથી સમજે છે. તેવું શિક્ષક મિત્રોનું અવલોકન દ્વારા કહેવામાં આવે છે.

ઉપયોગીતા :

"વિદ્યાર્થીઓને જે મુદ્દાઓ પર્યાવરણ, ગણિત, ભાષા જેવા વિષયોમાં અઘરા લગતા હતા તે આ જોડકણા રૂપે રજૂ કરવાથી તેઓ સરળતાથી સમજી શકતા હતા. હાલમાં દરેક વિદ્યાર્થીઓ રસ પૂર્વક શિક્ષણ મેળવે છે. દરેક બાળકો શાળામાં આવતા થાય છે. બાળકો ગાઈને ભણવાનું ગમે છે. તે ઓ ગાતા થઈ ગયા છે. અને તેઓ એક યોગ્ય ગુણવત્તા વાળું શિક્ષણ મેળવે છે."

ઇનોવેશનનું નામ : મોબાઇલ બાયસેગ

શિક્ષકનું નામ: ધનેશ ડી શેઠ .

સંપર્ક નંબર: ૯૭૧૪૭૨૪૩૦૦

ઈ મેઇલ : dhaneshdsheth@gmail.com

શાળાનું નામ : શ્રી વિરેન્દ્રગઢ પરશાળા.

હેતુ .અભ્યાસક્રમની પૂર્તતા થઇ શકે ગેરહાજરીને કારણે ચુકી જવાતા :

સાધન સામગ્રી પ્રોજેક્ટર ,કોમ્પ્યુટર :

કાર્ય પદ્ધતિ :

સૌ પ્રથમ શાળાના એક પૂરતા હવા ઉજાસ વાળા વર્ગખંડમાં એકમ નક્કી કર્યા બાદ મોબાઇલમાં શૂટીંગ કરવામાં આવ્યા અને આવા ૩૫ જેટલા ગણિતટીંગ કર્યા વિજ્ઞાન અને ભાષા પરના લેશન વિવિધ શિક્ષકો દ્વારા શ્રી આ દરેક લેશન શૂટીંગ કરતી વખતે માત્ર એક શિક્ષક અને બીજા કોઈ . પછી બાળકોને વારંવાર બતાવવામાં આવ્યા ફી હોય તેવા શિક્ષકની જ મદદ લેવામાં આવતી હતી અને દરેક લેશન શાળામાં રીસેસનાં સમય દરમિયાન જ શૂટીંગ કરવામાં આવેલ હતા.

ઉપયોગીતા:

જ્યારે બાળક શાળાએ કોઈ કારણસર હાજર ના હોય ત્યારે તેના ચાલી ગયેલા એકમો ફરી વાર જ્યારે શાળાએ આવે ત્યારે તે જોઈ શકે છેશિક્ષક જ્યારે રજા પર હોય ત્યારે અન્ય શિક્ષક તેના વિષયને ભણાવી શકે છે અને કોઈ બાળકને વધુ મહાવરાની જરૂર હોય તો તેકરી શકે છે .

ઇનોવેશન : હાલ ને ભેર શાળામાં જઈએ

શિક્ષક નું નામ : ડૉ ભરતકુમાર એમ. નિમાવત

સંપર્ક નંબર : ૯૮૨૫૨૩૩૪૨૧

શાળાનું નામ : જસાપર પ્રા.શાળા, તા.ચોટીલા જિ.સુરેન્દ્રનગર

હેતુઓ :

સ્થળાંતરિત બાળકો શાળામાં રહે તે માટે કૌટુંબિક વાતાવરણનું નિર્માણ

કાર્ય પદ્ધતિ :

ચોટીલા તાલુકામાં આવેલ જસાપર ગામમાં માલધારી સમાજ ની વસ્તી વધારે છે.સ્થળાંતર કરતા વાલીઓ સાથે બાળકો પણ સ્થળાંતર કરે છે.શાળામાં ૨૦૦૪ માં મારી નિમણૂક સમયે ચોમાસા પછીના સમયમાં ૭ થી ૮ બાળકોની હાજરી રહેતી હતી.બાળકોનું સ્થળાંતર નિવારવા અને બાળકો હાજર રહે તે માટે સતત પ્રયત્નશીલ રહીએ છીએ.

શરૂઆતમાં પ્રાર્થના સમયે ગેરહાજર બાળકોની મુલાકાત લેવામાં આવી બાળકોના વાલીઓ સાથે સતત સંપર્કમાં રહી કૌટુંબિક સંબંધ વિકસાવેલ છે. વાલીઓને શાળા પ્રત્યે ભાવના વિકસે તે માટે સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમોનું આયોજન કરવામાં આવે છે. વાલીઓને સ્થળાંતર દરમિયાન બાળકોને ઘરે રાખવા સમજાવેલ છે. ત્યારબાદ એસ.એસ.એ. દ્વારા સીઝનલ હોસ્ટેલ શરૂ થાય તેવા પ્રયત્નો કરવામાં આવ્યા. બાળકોના વાલીઓને આ સીઝનલ હોસ્ટેલમાં મુકવા માટે સમજાવવામાં આવ્યા. બાળકોને શાળામાં આવવું ગમે અતે માટે સુંદર ભૌતિક વાતાવરણનું નિર્માણ કરવામાં આવ્યું છે. શાળામાં ઘણા બધા વૃક્ષો ઉછેરવામાં આવ્યા છે. પ્રાર્થનાનું સંચાલન બાળકો દ્વારા કરવામાં આવે છે. બાળકોને શાળા પોતાના ઘર જેવી લાગે તેવું ઉષ્માભર્યું વાતાવરણ નિર્માણ કર્યું છે.

ઉપયોગિતા :

ઉપરોક્ત અનેક જુદી જુદી કાર્યપદ્ધતિ દ્વારા આજે શાળામાં ૧૦૦ ટકા બાળકો શિક્ષણ લઈ રહ્યા છે. નિયમિતતાની બાબતમાં સારો બદલાવ આવેલ છે. જુદા જુદા કાર્યક્રમોમાં બાળકો ઉત્સાહ થી ભાગ લે છે. રમતોત્સવ ખેલ મહાકુંભ જેવા કાર્યક્રમોમાં બાળકો તાલુકા કક્ષા જીલ્લા કક્ષા સુધી પહોંચવામાં સફળ રહ્યા છે. ૨૦૧૫ માં શાળાની ગણિત વિજ્ઞાન પ્રદર્શન માં શાળાની કૃતિ રાજ્યકક્ષાએ સ્થાન પામેલ છે. બાળકોના વાલીઓનો વિશ્વાસ સંપાદન કરવામાં શાળા સફળ રહી છે.ગુણોત્સવમાં બાહ્ય મૂલ્યાંકન માં શાળાએ Aગ્રેડ મેળવેલ છે.

શિર્ષક : અભિવાદનમાં A B C ..... ગાન
શિક્ષકનું નામ : ભરવાડ રાહુલકુમાર રણછોડભાઈ
મો. નં. : ૯૧૪૦૫૯૫૪૩૭
શાળા નું નામ : શ્રી ભથાણ પ્રાથમિક શાળા તા:- લીંબડી જિ. સુરેન્દ્રનગર
હેતુઓ : ૧. બાળકોને સમુહ ગાનથી શીખવી શકાય.

૨. શાળામાં નબળા બાળકોને સારા બાળકો સાથે ગાનમાં જોડી શકાય.
૩. નબળા બાળકો માટે કાર્ય દ્વારા ટેવ પાડી શકાય.

સાધન સામગ્રી :- શાળા વર્ગખંડ

કાર્ય પદ્ધતી :-

સૌ પ્રથમ ધોરણ ૬ માં દાખલ થતાં બાળકોમાંથી થોડાઘણાં બાળકો અંગ્રેજી alphabet થી અજાણ હતા. આ સમસ્યા ધ્યાને આવતાં મારા નવતર પ્રયોગમાં મેં ABC.... ગાન કરાવવાનું શરૂ કર્યું. જેમાં બાળકો જ્યારે હું વર્ગખંડમાં તાસ લેવા જાઉં ત્યારે Good Morning કે Good Afternoon જેવા અભિવાદનોને બદલે મારું અભિવાદન અંગ્રેજી મૂળાક્ષરો ગાઇને કરે છે. આ પ્રકારના નિત્યક્રમથી હોશિયાર બાળકો સાથે નબળા બાળકો પણ હોશથી ગાતા થયા છે. તેમનામાં ઉત્સાહ જોવા મળેલ છે. અને ધીમે-ધીમે Alphabet કંઠસ્થ થઇ જાય છે.

પરિણામ :-

મારા આ નવતર પ્રયોગથી બાળકોમાં અંગ્રેજી ભાષા પ્રત્યેનો ઉત્સાહમાં વધારો જોવા મળેલ છે. આનાથી બાળકોમાં ધણો ફરક પણ આવ્યો છે. અંગ્રેજી ભાષાનો હાઉં (ડર) પણ ધીમે-ધીમે દૂર થાય છે. વર્ગખંડમાં ક્યારેય ન બોલતાં બાળકો પણ જવાબ આપે છે.

ઇનોવેશનનુનામ - ધોરણ-૩-૪માટેગુજરાતી- ગણિતવિષયનીક્રિવિઝ

શિક્ષકશ્રીનુનામ - શ્રીચાવડાઅજિતભાઈશિવાભાઈ

સંપર્કનંબર - ૯૬૬૨૨૯૭૨૯૮

શાળાનુનામ - શ્રીસોમાસરપ્રા. શાળા. તા.મુળી

ફેલો - એકમનીસમજણબાદનુમૂલ્યાંકન

સાધનસામગ્રી - શાળાનીકમ્પ્યુટરલેબ

કાર્યપદ્ધતિ - ઇન્ફર્મેશનટેકનોલોજીનોશિક્ષણમાંઉપયોગ

ઉપયોગીતા-વિદ્યાર્થીનુંજેતેએકમનીસમજણનુમૂલ્યાંકન.

- જેતેએકમમારહીજવાપામેલક્ષતિઓદ્રશ્યવી.
- પાયાનાધોરણથીવિદ્યાર્થીઓનેઓનલાઇનપરીક્ષાનોમહાવરો
- સ્કીલડેવલપમેન્ટ થાય.

પરિણામ -બાળકો કમ્પ્યુટરપરસરળતાથીકાર્યકરીશકે છે.

- વાચન-ગણનનોસતતમહાવરોકરીશક્યા.
- ત્વરિતપરિણામમળવાનોઆનંદથાય છે.
- આત્મવિશ્વાસમાસતતવધારોથયો છે.
- વિદ્યાર્થીનેઉપરોક્તવિષયસરળલાગવાથીશીખવાનોઉત્સાહવધ્યો છે.

ઇનોવેશનનું નામ :- સુટેવ ઘડતર

શિક્ષકનું નામ :- ગાબુ ઠાકરશી ભાઈ ભગવાનભાઈ

મો.નં. ૯૮૨૫૦૦૫૨૧૧ :-

શાળાનું નામ ભૂતનાથ ચોક.ચુડા ઠે ૩ શ્રી પ્રાથમિક શાળા નં :-

હેતુ :- બાળકોમાં સારી ટેવોનું ઘડતર થાય તથા બાળકો સ્વચ્છતાના નિયમો પાળી સ્વચ્છ બને.

સાધન સામગ્રી :- દરેક બાળક ઈઠ એક સુટેવ ઘડતર બુક તથા નોટબુક

કાર્ય પદ્ધતિ :-

બાળકોમાં વધારેમાં વધારે સારી ટેવોનું ઘડતર થાયબાળકો .બાળકો સુવ્યવસ્થિત બનીને શાળાએ આવે . શાળાના પણ બીજા બાળકો કરતા .પણ પોતાના માબાપને બીજા બાળકો કરતા મારા બાળકમાં સારી ટેવો છે તે જુએ બાળક ,શારીરિક સ્વાસ્થ્ય સારું બને .સારી પ્રવૃત્તિ કરે છે તેનો તેમને એહસાસ થાય તે પોતે કોઈકમાં ખાસ કરીને નિયમિતતા આવે તે સાથે વાંચનમાં રસ રૂચી પેદા થાય .તેવા પ્રયત્નો કાર્ય અને જોઈએ તેવી સફળતા મળી .

છે જે પ્રાર્થના બાદ હાજરી પૂર્ણ થાય તે માટે મેં વિદ્યાર્થી ઈઠ એક બુક બનાવડાવી "સુટેવ ઘડતર" બાળકોમાં પછી તરતજ આ બુક દરેક વિદ્યાર્થીને આપવામાં આવેછે ,વાળ ઓળેલ છે ,અને તેના મુદ્દા જેવા કે નખ કાપેલ છે . નાહ્યા છે કે નહિ ,ધોયેલા કપડા પહેર્યા છે? ?હાથ સાબુ થી ધોયા છે ,, લેસન કરેલ છે?, માતા પિતા ને પગે લાગે છે?, લેસન સિવાય અન્ય વાંચન કરેલ છે આ મુજબ કાર્ય જેને કરેલ હોય તે પોતાની બુકમાં જે તે તારીખનાં ? ખાનામાં ખરા) ની નિશાની કે ખોટા (√)Xકોઈ બાળક મોટે ભાગે ખોટું બોલતો નથી જે .ની નિશાની બાળક કરે છે (આપવામાં આવે છે અને તેના બાળકનો જન્મદિવસ હોય ત્યારે તે બાળકને યુનિકોર્મ પહેરવામાંથી મુક્તિ .ચોકલેટ વહેંચવામાં આવે છે ,જન્મદિવસની શુભેચ્છા આપવામાં આવે છે

ઉપયોગિતા :-

મારા બાળકો ને આ પ્રવૃત્તિ કરાવવાથી બાળકો શાળાએ સાચું બોલતા અને સ્વચ્છતા પ્રત્યે સજાગ બન્યા છે .તથા દરેક બાળકો વિશેષ વાંચનમાં રસ લઈ વાંચનમાં હરીફાઈ કરતા થયા

બાળકો દરરોજ હાજરીની જગ્યાએ જનરલ નોલેજ માટેનો શબ્દ બોલતા હોવાથી બાળકોને એક જનરલ નોલેજની નોટબુક પણ તૈયાર થાય છે.

શાળામાં ભણતા ગરીબ બાળકોને છેલ્લા દસ વર્ષથી દાતાઓ દ્વારા ગણવેશ આપવામાં આવે છે તથા બાળકોને પીવા માટે કંડુ પાણી મળી રહે તે માટે કુલરની પણ વ્યવસ્થા દાતાઓ દ્વારા કરાવેલ છે.

શિષ્યક - નિયમિતતા માટે થયેલો પ્રયાસ

શિક્ષકનું નામ - કાલરિયા ધારાબેન આઈ.

સંપર્ક નંબર - ૯૪૨૮૩૪૪૦૮૭

શાળાનું નામ - શ્રીજૂપડા (બા)પ્રા. શાળા, તા. ચોટીલા

હેતુ-

જરૂરિયાત મંદબાળકોની જરૂરિયાત પૂરી કરી અને શાળાએ નિયમિત કરવા

કાર્યપદ્ધતિ -

આ કાર્યની પ્રેરણા મને મારી શાળા મા આવતી એક દીકરી કે જે ભણવા ઇચ્છતી હતી.

પણ માતા પિતા કામ અને પૈસાના અભાવે શાળા મા આવવા દેતા નહતા. તેના માતા પિતાની મુલાકાત લેતા જાણવા મળ્યું કે ' અમારી પાસે પૂરતા પૈસાના હોવાથી નોટ પેન વગેરે જેવી સાધન સામગ્રી પણ અપાવી શકતા નથી.

ત્યાંથી પ્રેરણા મળી કે શાળામાં જ રહીને ઇચ્છે તે તક આપી છે તે તક દ્વારા શિક્ષણ આપવાની સાથે સામાજિક સેવા પણ કરુ.

રાજકોટ માં કાર્ય કરતી આવી કેટલીક સંસ્થાની મુલાકાત લીધા બાદ મને Hope Foundation

સંસ્થા સાથે જોડાઈને આ પ્રેરણાને પાંખ આપવાની તક મળી. Hope Foundation

દ્વારા શાળાની મુલાકાત લઈ અને શાળાના બાળકોની આર્થિક પરિસ્થિતિ જોઈને બાળકોને શૈક્ષણિક કીટ, સ્વેટર,

બૂટ વગેરે પૂરા પાડવા મા આવ્યા. તેમજ Hope

Foundation દ્વારા ૨૦૧૪ મા બાળકો તથા વાલીઓને કપડા તેમજ રમકડાંનું વિતરણ પણ કરવા માં આવ્યું.

તેમજ ૨૦૧૫ માં પણ બાળકો તથા વાલીઓને કપડા તેમજ યુનિફોર્મ, બૂટ, શૈક્ષણિક કીટનું આવર્ષે આયોજન કરેલ.

તેમની સાથે સાથે ધો-૮ થી ઉચ્ચ તર અભ્યાસ અર્થે આગળ જઈ શકતા બાળકો માટે 'વિશ્વનીડમ'

સંસ્થા સાથે જોડાઈને વિના મૂલ્યે બાળકોને આ સંસ્થા મારફતે અને ભણવાની તક મળી રહે તે માટેની તક પૂરી પાડી.

નિષ્કર્ષ -

➤ બાળકોની જરૂરિયાત પૂરી થતા બાળકો નિયમિત શાળાએ આવતા થયા.

➤ અભ્યાસ માટેની રસ, રુચિ કેળવતા થયા.

➤ અનિયમિત બાળકો મા નિયમિત શાળાએ જવા માટે પ્રેરણા મળવા લાગી.

➤ ધો-

૮ થી આગળ પૈસાની તંગીના કારણે ભણવા ન જઈ શકતા બાળકો મા આગળ ભણવાની એક તક મળતા ભણવા માટે પ્રોત્સાહન મળ્યું.

➤ વાલીઓ મા પણ 'કન્યા કેળવણી' અને તેમને પણ આગળ ભણવા માટે કટીબદ્ધ થયા.

➤ વાલીઓ માં શિક્ષકો સાથેની આત્મિયતા વધી.

ઇનોવેશનનું નામ.વિદ્યાર્થીઓને સરળ વાક્યો બોલવા તરફ વાળવા અંગ્રેજી ભાષા નો ફાવ ઊડી :-

શિક્ષકનું નામ ગજજર નિલેશભાઈ ધનશ્યામભાઈ :-

ફોન નં. :- 9998196526 :-

ઇમેઇલ-ડી. :- nileshgajjar981981@gmail.com

શાળાનું નામ સુરેન્દ્રનગર :- મુળી જી :-તા પ્રાથમિક શાળા (ગામ) શ્રી રામપરડા :-

ફોન નં. :- 9998196526 :-

બાળકો સરળ વાક્યો બોલવા પ્રેરાયજેથી બાળકોમાં Self Confidence માં વધારો થાય.

સાધન સામગ્રી :- CD, DVD, Computer, Flash Cards, Tape Recorder, Live Class Room Objects.....

કાર્ય પદ્ધતિ અંતરીયાળ વિસ્તારનાં બાળકો કે જેમણે અંગ્રેજી :-ના A ની પણ સમજણ ન હતી તેવા બાળકોને શીખવવું એક અધુરું Task હતું કદાચ એટલેજ અહીં કોઈ બાળકોને આવડતું નહતું, ને કદાચ મારી નિમણુક પણ આ ગામમાં એટલા માટેજ થઈ હશે એવું મેં અનુભવ્યું .

તેથી સૌ પ્રથમ મેં English ની pattern અનુસાર બાળકોને અંગ્રેજીનાં વિવિધ alphabet songs યુટ્યુબ પરથી - ડાઉનલોડ કરી બાળકોને દેખાડયા, ત્યાર બાદ આજ ગીતોનું વારંવાર પુનરાવર્તન કરાવવામાં આવ્યું જેથી બાળકોને આ alphabet song કંફુસ થઈ ગયા જેથી આ .songs નું પુનરાવર્તન થતા અને સાથે સાથે A For Apple, B For Bee. જેવા શબ્દોથી પરિચિત થવા લાગ્યા.

- ત્યાર બાદ Two letter words જેવા કે :- am, is, at, an, in...
- ત્યાર બાદ Three letter words like :- At: - cat, bat, mat, rat.... Am: - dam, ram, jam, yam વગેરે
- ત્યાર બાદ આવા શબ્દોને વારંવાર computer તેમજ એલ.સી.ડી, ની મદદથી દેખાડવામાં આવ્યા. અમુક અમુક સમયે બાળકોની અંદર જીજ્ઞાસાવૃત્તિ જગાડવા માટે રીસેસનાં સમય દરમિયાન પણ આ સોંગ તેમજ નવા નવા action songs, rhymes, prayers સંભળાવતાં જેથી અંગ્રેજી પ્રત્યે વધુ ને વધુ આકર્ષાયા જેથી મારા માટે સરળ કાર્ય બન્યું.
- ત્યાર બાદ Live class Room Objects તેમજ General Instructions નો ઉપયોગ કરવા લાગ્યો જેથી બાળકો આવા શબ્દોથી પરિચિત થયા અને આ પ્રવૃત્તિનું વારંવાર પુનરાવર્તન કરવામાં આવ્યું.
- ત્યાર બાદ what is it? , It is a duster. There is a fan. It is on the table. જેવી વિવિધ Pattern દ્વારા બાળકોને સાંભળતા અને બોલતાકાર્યા અને ધીમે ધીમે સરળ વાક્યો બોલવા લાગ્યા. શરુઆતમાં મેં તેમની Mistakes ને ધ્યાનમાં લીધા વગર Pair work, Group work જેવી પ્રવૃત્તિ વારંવાર કરાવી.

પરિણામ - ઉપયોગિતા - સૌ પ્રથમ તો બાળકને અંગ્રેજી પ્રત્યેનો રસ જાગૃત થયો, જેથી બાળકને અંગ્રેજી પોતાની ભાષા હોય તેવો અનુભવ થયો રસ રુચી સાથે નાના નાના શબ્દો, વાક્યો, rhymes, action songs બોલતા થયા અને તેઓની મૌલિકતામાં જાણેકે અંગ્રેજીએ સ્થાન લીધું હોય તેવો સંતોષ પ્રાપ્ત થયો.

ઇનોવેશનનું નામ :- MY DICTIONARY

શિક્ષકશ્રીનું નામ: પરમાર નિતિનભાઈ અનિલભાઈ

સંપર્કનંબર : ૯૯૭૯૮૭૨૮૧૪

Email id : niti_nshbhvi@gmail.com

શાળાનું નામ: શ્રી કન્યાશાળા નાગનેશગામ:- નાગનેશતા:-ચુડા, જિ:-સુરેન્દ્રનગર પીનકોડ: ૩૬૩૪૧૫

હેતુ:-

- વિદ્યાર્થીઓમાં અંગ્રેજી શબ્દભંડોળનો વધારો કરવો. અને ડિક્શનેરીનો ઉપયોગ કરતા કરવા.

સાધન સામગ્રી: કુલસ્કેપ નોટબુક, સેલોટેપ, કાતર, કુટપટ્ટી, કટર

કાર્ય પદ્ધતિ :-

સૌ પ્રથમ બાળકો પાસે એક કુલસ્કેપ નોટબુક મંગાવી તેમને ટેલીફોન ડાયરીની જેમ કટીંગ કરી દરેક પેજ પર A,B,C,D લખવા કહ્યું. દરેક લેટર માટે બે પેજ છોડવા અને પેજ પર લખેલ લેટરની ઉપર સેલોટેપ લાગાવવાનું કહ્યું. જેથી અક્ષર ભૂંસાય નહીં. અંગ્રેજી પાઠ્ય-પુસ્તકમાં આવતા દરેક Unit ના સ્પેલીંગ તેમજ તેમની જાણમાં આવતા સ્પેલીંગ એ આ ડિક્શનેરી માંથી લખે. આમ કરવાથી તેઓનું અંગ્રેજી શબ્દભંડોળ વધે અને બાળકો એકબીજાની ડિક્શનેરીનો ઉપયોગ કરતા થાય. ડિક્શનેરી પૂર્ણ થાય એટલે કે નોટબુક પૂર્ણ થાય ત્યારે બાળકોએ લખેલ સ્પેલીંગને આલ્ફાબેટીકલી(એબીસીડી ક્રમમાં)ગોઠવે.દા.ત.Absent,Ahmedabad, Air,Apple,અને Ball, Bite, Bombay .... વિદ્યાર્થીઓએ રસથી બનાવી અને જ્યારે તેમને માર્ગદર્શન ની જરૂર પડી ત્યારે તેમને માર્ગદર્શન પૂરું પાડેલ છે.

ઉપયોગિતા :-

- MY DICTIONARYથી વિદ્યાર્થીઓના શબ્દ ભંડોળમાં વધારો થયો.
- વિદ્યાર્થીઓ એક બીજાની ડિક્શનેરીનો ઉપયોગ કરતા થયા.
- વિદ્યાર્થીઓ એકબીજાની ડિક્શનેરીનો ઉપયોગ કરી ડિક્શનેરીમાં વધારે ને વધારે સ્પેલીન્સ લખતા થયા.
- વિદ્યાર્થી પોતાની જાણમાં આવેલ નવો સ્પેલીંગ વર્ગમાં બધાને કહે છે.
- વિદ્યાર્થીઓનો અંગ્રેજી પ્રત્યે રસ વધ્યો નવા નવા સ્પેલીંગ જાણતા થયા.
- વિદ્યાર્થીઓએ રસથી MY DICTIONARY બનાવી અને જ્યારે તેમને માર્ગદર્શનની જરૂર પડે ત્યારે એકબીજાની તેમજ શિક્ષકની મદદ લે છે.

ઇનોવેશનનું નામ : મૂલ્ય શિક્ષણ અને વેસ્ટ માથી બેસ્ટ

શિક્ષકનું નામ :- સિંધવ અલ્પાબેન પ્રતાપભાઈ

મો. નં. :- 8758801110

શાળાનું નામ :- શ્રી કાનપુર પ્રાથમિક શાળા, તા:- સાયલા, જિ. સુરેન્દ્રનગર

હેતુ :- 1 બાળકોમાં મૂલ્ય શિક્ષણનો વિકાસ થાય

2 બાળકોમાં નકામી વસ્તુનો ઉપયોગ કરવાનો દ્રષ્ટિકોણ કેળવાય

સાધન સામગ્રી :-

વેસ્ટમાંથી બેસ્ટ વસ્તુઓ ,કલર, પીંછી, મોતી, ઊન, કાપડ, ફેવિકોલ, નકામી બોટલ, થર્મોકોલની ગોળીઓ, સ્ટોન,રેતી, કાગળ, વોટર કલર, ટાકણી, સેલો ટેપ, સ્ટેપલર, સી.ડી, કાર્ડશીટ , વગેરે

કાર્ય પદ્ધતિ:-

બાળકોમાં વિવિધ પ્રકારનાં મૂલ્યોનું સિંચન થાય તે માટે વિવિધ પ્રકારના મોડેલ બનાવ્યા આ બધી વસ્તુઓ તૈયાર કરવા માટે વિવિધ સ્ત્રોતોનો ઉપયોગ કરવામા આવેલ છે. જેમ કે ,ઇન્ટરનેટ, વિવિધ પ્રદર્શનની મુલાકાત ,બાળકોની મદદ અને નિદર્શન વગેરે થકી

ઉપયોગિતા:- બાળકોને આથી સર્જનાત્મક કૌશલ્ય પ્રાપ્ત થાય છે અને ઘેર તથા શાળામાં જાતે કરી અને વેસ્ટ માથી બેસ્ટ વસ્તુઓનો ઉપયોગ કરે છે. પર્યાવરણ સાથે અનુબંધ સાધી શકે છે. આથી વિષયમાં અનુબંધિત કરીને અસરકારક રીતે એકમને રજૂ કરવામાં ઉપયોગી બને છે અને વિષયને સરળ રીતે સમજી શકે છે.

ઇનોવેશનનું નામ :- પેપર ક્વીલીંગ
શિક્ષકશ્રીનું નામ :- શ્રી વિજયભાઈ ગુલાબભાઈ સોલંકી
મોબઈલ નંબર :- 99259 99088
શાળાનું નામ :- શ્રી ફુલાગ્રામ પ્રાથમિક શાળા તા. વઢવાણ

હેતુઓ:- (૧) ક્વીલીંગ આઈના પ્રયોગથી શાળામાં વિદ્યાર્થીઓમાં નિયમિતતામાં વધારો થાય

(૨) અભ્યાસ પૂર્ણ કર્યા પછી આઈ થકી રોજગારી મેળવી આર્થિક રીતે સ્વાવલંબી બની શકે

(૩) આ આઈ દ્વારા થનાર ધન ઉપાર્જનનો ઉપયોગ કરી કન્યા નિધિ ના ખાતામાં જમા કરી કન્યાઓને પ્રોત્સાહિત કરવી

સાધન સામગ્રી :-A, સાઈઝના રંગીન પેપર, કાતર, ફેવિકોલ, કટર, ટુલ્સ, કાર્ડ બનાવવા માટે આઇવરી પેપર
કાર્ય પદ્ધતિ:-

(૧) ક્વીલીંગ આઈની કળા અમારી શાળામાં અમલમાં મુકવાની પ્રેરણા ચોટીલા કન્યા માધ્યમિક શાળામાંથી મળી

(૨) ધોરણ ૬ થી ૮ ની કન્યાઓને આ કલાથી માહિતગાર કરી તથા તેના ફાયદાઓથી વાકેફ કરી.

(૩) આ પ્રવૃત્તિ માટે જરૂરી સાધન સામગ્રી ખરીદવામાં આવી.

(૪) કાગળમાંથી કઈ રીતે પટ્ટી કપાવી અને ટુલ્સ જેવા સાધનોને કે રીતે ઉપયોગ કરવો તે વિદ્યાર્થીઓના

ગ્રુપમાં માહિતી આપી

(૫) વિદ્યાર્થીઓ સમક્ષ જુદા જુદા નમૂનાનું પ્રેઝન્ટેશન કરવામાં આવ્યું.

(૬) વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા જુદા જુદા નમૂનાઓ ગ્રુપમાં બેસીને બનાવવામાં આવ્યા.

(૭) જેમાંથી ગ્રીટીઝ કાર્ડ, વોલપેપર, બર્થડે કાર્ડ, વગેરે નમુના બનાવવામાં આવ્યા.

ઉપયોગિતા:-

વિદ્યાર્થીઓમાં સર્જનાત્મક શક્તિનો વિકાસ થાય

વિદ્યાર્થીઓમાં સમૂહ ભાવના વિકસી તેમનામાં એકબીજાને મદદરૂપ થવાની ભાવના વિકસે

સદરહુ કલાથી વિદ્યાર્થીઓ શાળામાં નિયમિત આવવા લાગ્યા.

આર્થિક ઉપાર્જન થવાની શક્યતા દ્રઢ બની.

આ પ્રવૃત્તિ શાળામાં અજમાવવાથી વાલીઓ તથા ગ્રામજનો શાળા પ્રચારી થયા.

ઇનોવેશનનું નામ: વયકક્ષા અનુસાર સરળતાથી અને ઝડપથી વાચન,
લેખન અને ઘણન કરતા શીખવવું.

શિક્ષકનું નામ: જયસુખલાલ કે. જોધાણી

મો. નંબર: 98255 79254

શાળાનું નામ: ચાંમુડા નગર પ્રા. શાળા, તા-ચોટીલા

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓ વયકક્ષા અનુસાર સરળતાથી અને ઝડપથી વાચન, લેખન અને ઘણન કરતા શીખે.

સાધન સામગ્રી: મુળાક્ષર કાર્ડ, અંક કાર્ડ, ફ્લેશ કાર્ડ.

કાર્ય પદ્ધતિ:

અમારી શાળા સીમ શાળા છે તેમ છતાં 40 બાળકો બહારથી આવે છે. જેઓ પોતાની કક્ષાથી પાછળ રહી ગયા છે, તેમને મુળાક્ષરની ઓળખ અને બારાક્ષરીનો સ્પષ્ટ ઉચ્ચાર કરાવીએ છીએ જેમકે કાગળ માં કા નો ઉચ્ચાર કરતાં પાછળ આ નો ઉચ્ચાર થાય છે તેમજ ગણનમાં 21 ને બોલતાં પાછળ વીસ બોલાય તે 2 ની લાઇન સમજાવી શકાય. ગૃહકાર્ય પણ આ સંદર્ભે આપવામાં આવે છે જેમ કે પાઠમાંથી બ આવતા શબ્દ લખવા, જોડાક્ષર વાળા શબ્દ લખવા.

પરીણામ:

આવી સરળ પ્રયુક્તિ દ્વારા વયકક્ષા અનુસાર સરળતાં અને ઝડપથી વાચન, લેખન અને ગણન કરતાં શીખવી શકાયુ. અમારી શાળામાં દ્રઢિકરણ માટેની વિવિધ પ્રયુક્તિનાં ઉપયોગ થી 100% સિધ્ધિ પ્રાપ્ત કરી શક્યા છીએ.

ઈનોવેશનનું શિર્ષક કન્યા કેળવણી એ જ સંકલ્પ :

શિક્ષકનું નામ સોલંકી : ધનશ્યામભાઈ મનજીભાઈ

હોદ્દો મુખ્ય શિક્ષક :

મોબાઇલ નં : 9033761840

ઇ: મેઇલ-tokralaschool.limbdi@gmail.com

શાળાનું નામ શ્રી ટોકરાળા : પ્રાથમિક શાળા તાલુકો લીંબડી :

હેતુ)1) ગામમા કન્યા શિક્ષણનોવ્યાપ વધારવો

(2) શાળામા કન્યાની હાજરી વધારવી અને કન્યાને નિયમિત શિક્ષણ લેતી કરવી

(3) શાળામા ભણતી કન્યાઓની શૈક્ષણિક, સંસ્કારિક, સાહસિક, સહ અભ્યાસિક અને રમત ગમત ક્ષેત્રે

સિધ્ધીમાં વધારો કરવો.

જરૂરિયાત : ટેબલ, દોરી, ચુપીન-

કાર્ય પધ્ધતિ શાળામા કન્યાઓની : હાજરી ઓછી રહેતી અને ગામમા કન્યા શિક્ષણની ઉપેક્ષા સેવવામાં આવતી આ સમસ્યાના ઉપાયમાટે 26મી જાન્યુઆરી અગાઉ ગામમા જે ઘરમાં 4 દિકરીઓ જ હતી તે ઘરની મોટી દિકરીને જાંસીની રાણી બનાવીને ઘોડા પર બેસાડી ગામમા મોટી રેલી યોજવામા આવી સાથોસાથ અન્ય જે દિકરીઓને શાળામા આવવા દેવાને બદલે અન્ય કામમા વારંવાર રોકી રાખવામા આવતી તેમને ઇન્ટીરા ગાંધી, કલ્પના ચાવલા, સાનિયામિર્ઝા વગેરે પાત્ર બનાવી રેલીમા જોડવામા આવ્યા શાળા. શિક્ષણ પ્રત્યે અભિમુખકરવા ભવ્ય બાળ મેળાનુ આયોજન કરવામાં આવ્યુ વર્લ્ડ વુમન ડે, વર્લ્ડ કોટર ડે, વર્લ્ડ ડિસેબલ ડે, વર્લ્ડ ચાઇલ્ડ ડે, વગેરેની ઉજવણી શાનદાર રીતે કરીને કન્યાશિક્ષણ પ્રત્યે જાગૃત્તા લાવાવામા આવી ગમતના પુરતા સાધનો અને યોગ્ય પ્રેક્ટીસ આપીને કન્યાઓની -રમત - રમત ગમતમા પણ અનેરી સિધ્ધી મેળવવામા આવી.

ઉપયોગીતા:

- ગામમા કન્યાશિક્ષણમા જાગૃતિ આવી
- કન્યાઓશાળામા હાજરી વધી
- ચિત્રસ્પર્ધા, વક્તૃત્વ સ્પર્ધા, વગેરે સ્પર્ધાઓમા અમારી દિકરીઓ તાલુકા પ્રથમ આવી
- બાળ રમતોત્સવ અને ખેલ મહાકુંભમા કબ્બડી, દોડ, યોગાસન સ્પર્ધાઓમા અમારી દિકરીઓ તાલુકા પ્રથમ આવી
- ગામમા કન્યાશિક્ષણમા જાગૃતિ આવતા ધોરણ-8 પુરુ કરી તમામ કન્યાઓને તાલુકા મથકે આગળ અભ્યાસ કરવાજવાની તક મળી
- ગામમા કન્યાશિક્ષણમા જાગૃતિ આવતા ઉચ્ચ શિક્ષણ માટે પણ ગામની કન્યાઓને તક મળતી થઈ
- કન્યાશિક્ષણને વેગ આપવા લોક સહકાર મળતો થયો અને આચાર્ય, શિક્ષકો, સરપંચ, ધારા સભ્ય સહેબ, ગ્રામજનો, વગેરે દ્વારા કન્યાઓને વારંવાર ઇનામ આપી પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવી.

ઇનોવેશનનું નામ- ધોરણ ૬ થી ૮ માટે જનરલ ક્વિઝ શો

શિક્ષકનું નામ- શ્રી રાહોડ રણજીતસિંહ જેસીંગભાઇ

મોબાઇલ- ૯૮૨૫૭૬૬૩૪૯

શાળા- શ્રી વેળાવદર પ્રાથમિક શાળા તાલુકો-વઢવાણ જી- સુરેન્દ્રનગર

હેતુ- (1) ગમ્મત સાથે વિવિધ વિષયોમાં રસ લેતા કરવા

(2) મૂલ્યાંકનને સરળ રીતે રજૂ કરવું

સાધનસામગ્રી- શાળાની કમ્પ્યુટર લેબ

કાર્ય પધ્ધતિ- વર્ગખંડમાં કોઈ વિષય ભણાવ્યા પછી તે એકમની આવી ક્વિઝ તૈયાર કરી બાળકોને જાતે રમવા આપવી જેમાં જવાબ સાચો કે ખોટો તે જાતે જાણી શકશે. શાળાના સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ વખતે પણ જનરલ શો રાખી શકાય. ગણિત જેવા વિષયને સરળ બનાવવા માટે પ્રવૃત્તિમય દાખલા પણ બનાવીને વાપરી શકાય.

ઉપયોગિતા અને પરિણામ -

(1) બાળકોમાં વિષયવસ્તુનું મૂલ્યાંકન ગમ્મત અને પ્રવૃત્તિ સાથે કરી શક્યા.

(2) બાળકો આધુનિક યુગની કે.બી.સી જેવા શો જોતા હોય છે જે આપણે શાળા

કક્ષાએ આવી ક્વિઝ શો કરીને બાળકની જીજ્ઞાસા સંતોષી શકીએ.

(3) ક્વિઝ શો માં કેટલીક પ્રવૃત્તિ કરવાની ગેમ થી બાળકોમાં ત્વરિત નિર્ણયશક્તિ વધે છે.

(૪) આ ક્વિઝ શો દ્વારા તમામ વિષય ને આવરી શક્યા.

(૫) બાળકનું જનરલ નોલેજનો પણ વિકાસ થયો.

(૬) આ ક્વિઝ શો થી બાળકમાં ભાગ લેવા સાથે બોલવાની તક મળે છે.

(૭) બાળકોને વર્ગખંડની પ્રવૃત્તિ માં રસ જાગૃત થાય છે.

(૮) બાળકો આવા ક્વિઝ શો માં ભાગ લેવા ઉત્સુકતાથી શાળામાં આવે છે.

ઇનોવેશનનું નામ: મ્યુઝિક વિથ યોગ

શિક્ષકનું નામ: ભદ્ર નિશાબેન એસ.

શાળાનું નામ: શ્રી ઝિંઝુંડા પે. સે. શાળા, તા-ચોટીલા

E-Mail- nich_bhatt@reddifmail.com

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓમાં યોગ માટે અભિરુચિ વધે તથા તંદુરસ્ત બનીરોગ મુક્ત રહી શકે.

સાધન-સામગ્રી: મ્યુઝિક પ્લેયર, CD.

કાર્ય પદ્ધતિ:

પદ્ધતિ :-

પ્રાણાયામ વિષે કશી જ માહિતી ન ,આસન .સમાજ ન હતી ની સાલમાં બાળકોને યોગ માટે૨૦૦૪ શરૂઆતમાં શરુ કાર્ય બાદ એને નવા .હતી તો યોગ માટે અભિરુચિ ધરાવતા થાય માટે ધ્યાન મુદ્રા સરળ આસનો થી શરુ કર્યુ અભિગમથી નીદાર્ષિત કરવા માટે સંગીતના સથવારે આસનો અને આર્ટીસ્ટીક યોગ કરાવ્યા જેમ પદ્માસન , રચનાત્મક વ્યુમાં , એવા અલગ અલગ સરળથી કઠીન આસનોને સુંદર,મંચુરાસન,ર્ષાસનશી,ચક્રસના ,સ્વસ્તિકાસન સંગીતના સથવારે .જેવા વ્યુ બનાવવામાં આવે છે ,ચક્ર , વિવિધ આસનોના વ્યુ દ્વારા ફુલો .દર્શાવવામાં આવે છેથતા આ આસનોમાં વિદ્યાર્થી પોતે સજાગ રહી ચપલતાથી અલગ અલગ વ્યુ બનવે છેતેનાથી .વે છેવિખેરાઈ ફરી બના . સમગ્ર વાતાવરણ યોગમય બની જાય છે

ભારત કી પદ્ધ્યાન હૈ યોગ"

"નયા વિશ્વ નિર્માણ હૈ યોગ

નિષ્કર્ષ :-

- વિદ્યાર્થીઓ યોગ માટે પ્રેરિત થયા.
- વિદ્યાર્થીઓની તંદુરસ્તી વધી.
- વિદ્યાર્થીઓના આત્મવિશ્વાસમાં વધારો થયો.
- વિદ્યાર્થીઓની એકાગ્રતામાં વધારો થયો.
- નકારાત્મક વિચારોની જગ્યાએ હકારાત્મક અભીગમ કેળવાયો.
- પોતાની આંતરિક શક્તિથી પરિચિત થયા.
- અભ્યાસના પરિણામોમાં સકારાત્મક અસર જોવા મળી.
- ચંચળતાસ્થિરતા અને ,જેવી સંવેદનાઓ ઘટી ,ક્રોધ ,ે ધીરજ ઘટ્યા.
- ગરીબ કલ્યાણ મેલામમાં યોગ નિદર્શન કરી રોકડ જીલ્લા કક્ષાના વિવિધ સંસ્કૃતિક કાર્યક,તાલુકા કક્ષા, ઇનામોથી પ્રોત્સાહિત થયા

ઇનોવેશનનું નામ :- અંધશ્રદ્ધા નિવારણ માટે વિજ્ઞાન જાગૃતિના જાડુના પ્રયોગો

શિક્ષકશ્રીનું નામ :- શ્રી જીવણભાઈ બી. વાઘેલા (આચાર્યશ્રી)

મો. નં. ; ૯૯૯૯૫૦૦૭૦૮

શાળાનું નામ :- શ્રી શિયાણી પ્રાથમિક શાળા નં. ૩ તા. લીંબડી

હેતુઓ:- (૧) શાળાના બાળકો તથા ગ્રામજનોમા અંધશ્રદ્ધા નિવારણ થાય

(૨) બાળકોમાં વૈજ્ઞાનિક દ્રષ્ટિકોણ કેળવાય

(૩) વિદ્યાર્થીઓમાં વિજ્ઞાન વિષય પ્રત્યે રસ અને રુચિ કેળવાય

સાધન સામગ્રી :- કાગળ, કાર્ડ પેપર, ફીનોલ્ફથેલીન, પોટેશિયમ નાઈટ્રેટ, પોટેશિયમ પરમૅંગેનેટ, ચોખા, તાંબાનો લોટો, ચખ્ખુ, નાળીયેર, ઝીસરીન, લીંબુ, દોરા, સુતર, દિવેલ, કંકુ, ચુંદડી, ત્રિશુલ, માચીસ, ત્રિશુલ, દોરડું, બોટલ, રૂમાલ, ચુનાનું નીતર્યું પાણી, વગેરે.

કાર્ય પદ્ધતિ:-

(૧) કાગળ પર ફીનોલ્ફથેલીનથી લખાણ કરી સુકવી પછી તેના પર ચુનાનું નીતર્યું પાણી છાંટતા

રસાયણિક પ્રક્રિયા થવાથી લખાણ ગુલાબી અક્ષરથી ઉપસી આવે છે.

(૨) કાગળ પર પોટેશિયમ નાઈટ્રેટથી લખાણ લખી અગરબત્તી અડાડતા આપમેળે લખાણ કોતરાય છે.

(૩) તાંબાના સાંકડા મુખવાળા લોટમાં ચોખા ભરી છરીથી દબાવી પછી છરી નાખતા છરીથી લોટો ઊંચો થાય છે.

(૪) લીંબુમાંથી લાલ કાચા રંગનો દોરો પસાર કરતા રસાયણિક પ્રક્રિયા થવાથી દોરો કાળો બને છે.

(૫) દિવેલને એરડિયાના તેલમાં પલાળી હાથમાં દીવડા થાય છે.

(૬) કંકુની નાની ગોળી કરી અંગુઠાના મધ્ય ભાગમાં સંતાડી હાથચાલાકીથી હાથમાંથી કંકુ ખરે છે.

(૭) નાળીયેરના ઉપરના ભાગમાંથી તેમાં કંકુ, ચોખા, ચુંદડી, નાખી છિદ્ર બંધ કર્યા પછી લોકો સામે નાળીયેર તોડવાથી આ વસ્તુ તેમાંથી નીકળે છે.

(૮) દીવાસળીની પેટીની સળીઓ ફેવિકોલથી ચોટાડી હાથમાં સંતાડી અવાજ સાથે ખેલ થાય છે.

(૯) દોરડાને હાથચાલાકીથી પકડી ઇસારા પ્રમાણે કાર્ય થાય છે.

(૧૦) બોટલમાં નીચે છિદ્ર પાડી ઉપરના ભાગે દબાણ રાખવાથી પાણી આપમેળે નીકળે છે.

(૧૧) હાથ અથવા પગલા ચુનાનું નીતર્યું પાણીમાં ઘોઈ પીળા કાર્ડ પેપર પર લગાવવાથી પગલા પડે છે.

(૧૨) મીણબત્તીથી લખાણ લખી દીવાની જ્યોતથી જોવાથી લખાણ વાંચી શકાય છે.

ઉપયોગીતા:-

આ અંધશ્રદ્ધા નિવારણના પ્રયોગ દ્વારા બાળકોમાં ખોટા વહેમ તથા અંધશ્રદ્ધા દુર થાય છે.

બાળકો કોઈ પણ ઘટના ઘટે તેને વૈજ્ઞાનિક દ્રષ્ટિકોણથી જુએ છે.

બાળકોમાં વૈજ્ઞાનિક વલણ કેળવાય છે.

શાળાના તથા અન્ય શાળાના બાળકોમાં વિજ્ઞાન વિષય પ્રત્યે રસ રુચિમાં વધારો થાય છે.

બાળકોમાં અવલોકન શક્તિનો વિકાસ થાય છે.

નોંધ:- આ પ્રયોગો પોતાની શાળા સિવાય અન્ય શાળામાં પણ કરવામાં આવ્યા છે અને વિજ્ઞાન જાગૃતિ અંગે એક અનોખો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો છે.

Innovation

“Innovations & New Ideas thrive in an environment that encourages open debate, discussion and participation by everybody in the team. such an envornonment thrives when people are confident that their ideas will be evaluated using data and facts and that personal biases will have no place in teamwork.”

Mr. N. R. Narayan Murthy of Infosys

Say in his book A Better India, A Better World.

ફર્મ : અક્ષર પબ્લિકેશન, એલિસબિજ, અમદાવાદ. ૦૭૯-૨૬૫૮૫૮૮૮

